

Η
Εξωφρενική
Ομολογία
του Ραφαήλ
Ιονάτιου
Φίνις

ΠΟΛ ΣΑΣΜΑΝ

Ένα μυθιστόρημα για τη
ζωή, τον θάνατο και όλα
όσα βρίσκονται ενδιάμεσα.

ΨΥΧΟΓΙΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ:
THE FINAL TESTIMONY OF RAPHAEL IGNATIUS PHOENIX
Από τις Εκδόσεις Doubleday, Λονδίνο 2014
ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η εξωφρενική ομολογία του Ραφαήλ Ιγνάτιου Φίνιξ**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Paul Sussman
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Κώστια Κοντολέων
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ελένη Γεωργοστάθη
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© The Literary Estate of Paul Sussman, 2014
© Εικονογράφησης εξωφύλλου: Lynn Hatzuis
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2015

Πρώτη έκδοση: Φεβρουάριος 2015, 5.000 αντίτυπα

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-0977-1
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-0978-8

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr • www.psychogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr • www.psychogios.gr

ΠΟΛ ΣΑΣΜΑΝ

Η
Εξωφρενική
Ομολογία
του Ραφαήλ
Ιγνάτιου
Φίνιξ

Μετάφραση:
Κώστια Κοντολέων

Για τον Έζρα, τον Τζονντ και τη Λέιλα

ΘΑ ΕΙΝΑΙ ο πιο μακροσκελής απολογισμός αυτοκτονίας στην ιστορία. Ένας τεράστιος επιτάφιος. Μια τερατώδης νεκρολογία. Μια εντυπωσιακή, χειμαρρώδης, τερατώδης αιματοβαμμένη εξομολόγηση. Και, μια και πρόκειται να τελειώσει με το Χάπι, μήπως θα ήταν πιο σωστό να ξεκινήσω κι εγώ από αυτό;

Μικρό, λευκό, στρογγυλό, σαν καλοσχηματισμένο δάκρυ, χωρίς κανένα εξωτερικό στοιχείο να το χαρακτηρίζει εκτός ίσως από μια ανεπαίσθητη εγκοπή στην έτσι κι αλλιώς εξαιρετική περιμέτρώ του, το Χάπι παρασκευάστηκε από τον πατέρα της Έμιλι, έναν φαρμακοποιό του Λονδίνου, στο γύρισμα του αιώνα. Δεν ήταν ομολογουμένως κάτι που εκ πρώτης όψεως θα μπορούσε να εξάψει ιδιαίτερα τη φαντασία. Και πολύ περισσότερο να ξεκινήσει κανείς μαζί του μια ιστορία σαν κι αυτή που εγώ ετοιμάζομαι να εξιστορήσω.

Όπως τόσα και τόσα πράγματα στη μακρόχρονη και πολύπλοκη ζωή μου ωστόσο, δεν είναι τόσο αθώο όσο φαίνεται εκ πρώτης όψεως αυτό το Χάπι. Είναι, βλέπετε, παρά την αδιάφορη εξωτερική του εμφάνιση, πέρα για πέρα θανατηφόρο, αφού τα συστατικά του –0,1 γρ. στρυχνίνης, 0,1 γρ. αρσενικού, 0,03 γρ. υδροκυανικού οξέος και 0,03 γρ. θρυμματισμένης ρίζας ιπεκακουάνας– εγγυώνται γρήγορο, ανώδυνο και τετελεσμένο θάνατο σε όποιον τύχει να το καταπιεί. Πράγμα που εγώ θα κάνω ακριβώς σε δέκα μέρες από τώρα, συνοδευόντάς το μ' ένα πο-

τήρι εξαιρετικής ποιότητας κατακόκκινου κλαρέ – ή ίσως μ' ένα Latour του '66; Ή ίσως του '70.

Δεν έχω ως τα σήμερα καμιά συγκεκριμένη γνώση για το πότε ακριβώς παρασκευάστηκε το Χάπι, ούτε και για ποιον συγκεκριμένο σκοπό. Αυτό που μπορώ με σιγουριά να πω είναι πως υπήρχε εκεί την πρώτη φορά που επισκέφτηκα το σπίτι της Έμιλι, μυστηριώδες σ' ένα γυάλινο πιάτο στο ντουλάπι με τα δηλητήρια στο φαρμακείο του πατέρα της. Και ήταν ακόμη εκεί τέσσερα χρόνια αργότερα, την 1η Ιανουαρίου του 1910, το απόγευμα των δέκατων γενεθλίων μου, όταν, υποβοηθούμενος, υποκινούμενος και υποστηριζόμενος από την Έμιλι, το έκλεψα. (Αχ, θ' ακολουθήσουν πολύ χειρότερα εγκλήματα!)

Η ημέρα που κλέψαμε το Χάπι ήταν, αν δε με απατάει η μνήμη μου, Κυριακή. Μια όμορφη, ανεμοδαρμένη Κυριακή, με μυρωδιές από ξύλα που καίγονταν και κάστανα που ψήνονταν να πλανιόνται στον αέρα και αδιάκοπο κροτάλισμα από τις ρόδες των κομψών αμαξιών στους λιθόστρωτους δρόμους του Λονδίνου. Επειδή ήταν τα γενέθλιά μου, με είχαν προσκαλέσει στο σπίτι της Έμιλι για να περάσουμε μαζί το απόγευμα, κι αφού ήπιαμε το τσάι μας και φάγαμε μέχρι σκασμού τηγανίτες και κέικ, στη συνέχεια – ύστερα από δικιά μου προτροπή – αρχίσαμε να παίζουμε κρυφτό μέσα στο σπίτι. Η Έμιλι είχε περάσει τα Χριστούγεννα με υψηλό πυρετό κι ένιωθε ακόμα λιγάκι αδύναμη, γι' αυτό σύντομα την κούρασαν τ' ανεβοκατεβάσματα της σκάλας για να με ξετρυπώσει από τις κρυψώνες μου.

«Ας πάμε κάτω στο μαγαζί του μπαμπά», είπε, σκύβοντας λαχανιασμένη από την κουπαστή της σκάλας. «Είμαι βέβαιη πως θα βρούμε κάτι ενδιαφέρον εκεί».

Το φαρμακείο του πατέρα της καταλάμβανε όλο το ισόγειο του σπιτιού κι ήταν κλειστό, λόγω Πρωτοχρονιάς. Υπό φυσιολογικές συνθήκες, το φαρμακείο ήταν απαγορευμένος τόπος για μας, αλλά, μια και ο ιδιοκτήτης είχε βγει το απόγευμα και η

γκουβερνάντα της Έμιλι, η δεσποινίς Γουόσπλι, είχε αποσυρθεί στο δωμάτιό της για να γράψει γράμματα στις εννέα αδελφές της, δεν υπήρχε κανείς εκεί να μας σταματήσει από το να χώσουμε τη μύτη μας όπου μας έκανε κέφι.

«Αν μας ανακαλύψει κάποιος, θα του πούμε πως ακούσαμε έναν θόρυβο και ήρθαμε να ψάξουμε», με συμβούλεψε η Έμιλι. «Απλώς άσε να μιλήσω εγώ».

Είχαμε, φυσικά, ξαναβρεθεί κι άλλη φορά στο μαγαζί, αλλά πάντα μάς συνόδευε ένας ενήλικας. Ωστόσο, το να το κάνουμε μόνοι μας φάνταζε εξαιρετικά συναρπαστικό· έμοιαζε με τη σπηλιά του Αλαντίν έτσι όπως ήταν γεμάτο βάζα και μπουνκάλια με ζωηρά χρώματα πάνω στα ράφια από το πάτωμα ως το ταβάνι, το καθένα με το περιεχόμενό του γραμμένο με χρυσά γράμματα στο μπροστινό μέρος – Μαραντάμυλο της Βερμούδας· Σκόνη Βιολέτας· Χλωρικό Κάλιο· Εκχύλισμα Στρώχνου κτλ. Στα γυάλινα ερμάρια ήταν αναρτημένα τα επιστημονικά ονόματα των φαρμάκων της εποχής –Αλατα Φρούτων του Ίνο, Χάπια για τον Τυμπανισμό του Πέιτζ Γούντκοκ, Αμερικάνικη Σαρσαπαρίλα του Τζέικομπ Τάουνσεντ για παθήσεις του ουροποιογεννητικού και του δέρματος–, ενώ νταμιτζάνες με μακριούς, κυρτούς λαιμούς, λαμπερές και σαγηνευτικές, ήταν τοποθετημένες εκατέρωθεν του μακρόστενου μαονένιου πάγκου. Δυο καθρέφτες στους απέναντι τοίχους αντανακλούσαν ανάμεσά τους το μαγαζί στο άπειρο.

«Πρόσεξε μη σπάσεις τίποτα», μου είπε η Έμιλι αυστηρά. «Ούτε να βάλεις τίποτα στο στόμα σου, ειδικά από εκείνα τα μπουνκάλια με το ραβδωτό γυαλί. Είναι επικίνδυνα».

Κατεβάσαμε δυο βάζα από τα πιο προσπελάσιμα ράφια και μυρίσαμε το περιεχόμενό τους, ανοίξαμε ένα κουτί από κασσίτερο που είχε μέσα του αρωματική ρωσική μυραλοιφή από λίπος αρκούδας, πήρα λίγη και πασάλειψα μ' αυτή τα μαλλιά μου. Ύστερα γλιστρήσαμε απαρατήρητοι στο εργαστήριο στο πίσω μέ-

ρος του μαγαζιού και τριγυρνούσαμε εκεί άσκοπα ανάμεσα στα γουδιά, τις ζυγαριές, τις πρέσες για τα βάμματα και τους κόφτες των ριζών. Η Έμιλι πέρασε κάποιο διάστημα πασπατεύοντας τη θηλή ενός σταγονόμετρου. Εγώ βρήκα ένα μεγάλο φίλτρο από-σταξης κι άρχισα να το φυσάω σαν να ήταν σάλπιγγα.

«Σσος!» με μάλωσε η φίλη μου. «Η δεσποινίς Γουόσπλι θα μας ακούσει και θα βρεθούμε μπλεγμένοι όσο δε φαντάζεσαι. Βάλ' το πάλι στη θέση του και γύρνα στο μαγαζί».

Κάναμε άνω κάτω τα συρτάρια με τις ετικέτες από ξύλο τριανταφυλλιάς που πλαισιώναν τον τοίχο πίσω από τον πάγκο, και περάσαμε αρκετή ώρα παίζοντας με το ταμείο: στεκόμασταν στις μύτες των ποδιών μας και πιέζαμε τα πλήκτρα του λες και ήταν οι νότες κάποιου μεγάλου μουσικού οργάνου. Ύστερα μυρίσαμε ένα μπουκάλι με ανθρακικό άλας, που έφερε δάκρυα στα μάτια μας και ακατάσχετο βήχα.

«Τι δώρα πήρες για τα γενέθλιά σου;» ζήτησε να μάθει η Έμιλι όταν σταματήσαμε να βήχουμε και να πετάμε σάλια.

«Σοκολάτες από την κυρία Εγκς», την πληροφορήσα, «και μια ξεχωριστή Βίβλο από τον πατέρα μου».

«Τι το ξεχωριστό έχει;»

«Λοιπόν, μπορείς να βγάλεις την Καινή Διαθήκη από μέσα και να τη φορέσεις για καπέλο στον ήλιο. Είναι δικιά του εφεύρεση. Πιστεύει πως θα του φέρει πολλά χρήματα. Αλλά μήπως πάντα αυτό δεν πιστεύει για όλες του τις εφευρέσεις».

(Περισσότερα για τον πατέρα μου αργότερα.)

Ανοιξαμε ένα ντουλάπι πίσω από τον πάγκο και βγάλαμε έξω ένα περίεργο στην όψη, όμοιο με τρομπά εργαλείο, με μια επικέτα που έγραφε «Δοχείο Κλύσματος Μηχανικού Καθαρισμού Νούμερο 2 του δόκτορα Εγκισιέ».

«Για τι πράγμα νομίζεις πως είναι αυτό;» τη ρώτησα.

«Για να σβήνουν πυρκαγιές, νομίζω», είπε η Έμιλι. «Καλύτερα βάλ' το πίσω στη θέση του μπας και σου πέσει και σπάσει».

Έκανα ό,τι μου είπε, και περιπλανήθηκα ως την άλλη άκρη του πάγκου για να περιεργαστώ δυο γυάλινες μεζούρες.

«Αν μπορούσες να έχεις ό,τι επιθυμούσες για τα γενέθλιά σου», με ρώτησε ξαφνικά η φιλενάδα μου, «τι θα ήταν αυτό;»

Υπήρχαν, φυσικά, πολλά πράγματα στον κόσμο που θα μου άρεσαν εκείνη τη συγκεκριμένη στιγμή, όπως ένα πιστόλι ή ένα ιστιοφόρο ή μια μηχανή που θα έκανε εκείνη όλα τα μαθήματα στη θέση μου. Ένα ποδήλατο μάρκας Rudge Whitworth, σαν κι αυτό που διαφήμιζαν πρόσφατα όλες οι εφημερίδες, θα ήταν ωραίο δώρο, όπως κι ένας ασύρματος, ή μια σειρά από μολυβένια στρατιωτάκια της Πολιορκίας της Μείφκινγκ. Ένα πράγμα ωστόσο υπερείχε όλων των άλλων –υπερείχε πραγματικά από την ημέρα που το είχα πρωτοδεί, τέσσερα χρόνια πριν– και το κατονομάζω τώρα.

«Το Χάπι», απάντησα, καθώς κατευθύνθηκα προς το ερμάριο με τα δηλητήρια και πίεσα τη μύτη μου πάνω στο χοντρό γυαλί της πρόσοψής του. «Αυτό θα ήθελα. Αυτό θα ήθελα σίγουρα. Εύχομαι να μπορούσα να το έχω».

Η Έμιλι με κοίταξε έκπληκτη κι ύστερα στράφηκε στα συρτάρια από ξύλο τριανταφυλλιάς πίσω της, άνοιξε εκείνο με την ετικέτα που έλεγε «Σκόνη Ρεβεντιού» κι έχωσε το χέρι της μέσα, για να το ξαναβγάλει ένα λεπτό αργότερα κρατώντας σφιχτά ένα μικρό μπρούντζινο κλειδάκι ανάμεσα στα δάχτυλά της. Το στριφογύρισε στην κλειδαριά του ντουλαπιού με τα δηλητήρια και με δυο πλήρεις περιστροφές άνοιξε με ευκολία το πορτάκι και έβγαλε έξω το μικρό γυάλινο πιατάκι με το Χάπι. «Θέλεις να το αγγίξεις;» με ρώτησε χαμογελώντας και, κρατώντας το πιάτο, το πλησίασε προς το μέρος μου.

«Μπορώ;»

«Αν θέλεις. Πρόσεξε όμως. Πρόσεξε πολύ».

Άπλωσα το χέρι μου κι αυτή αναποδογύρισε το Χάπι στην παλάμη μου, όπου έμοιαζε με άτονο λευκό ύπερο. Έκλεισα το

χέρι μου γύρω του, δημιουργώντας ένα κλουβί με τα δάχτυλά μου σαν να κρατούσα λιβελούλα ή νυχτοπεταλούδα.

«Δε μου πέρασε ποτέ από το μυαλό πως θα μπορούσα να το αγγίξω», της είπα με δέος. «Ίσως μόνο πως θα μπορούσα να το δω».

«Μην το πλησιάζεις στο στόμα σου», με παρακάλεσε η Έμιλι. «Είναι πολύ δηλητηριώδες».

«Θα ήθελα τόσο πολύ να μπορούσα να το κάνω», της είπα αναστενάζοντας. «Δε νομίζω πως έχω στη ζωή μου επιθυμήσει ποτέ κάτι τόσο πολύ. Είναι τόσο...»

«Όμορφο;»

«Όχι μόνον αυτό, κάτι περισσότερο...»

«Μαγικό;»

«Ναι, αυτή είναι η σωστή λέξη. Μαγικό. Μοιάζει με κάτι μαγικό. Με την απαρχή μεγάλων περιπετειών. Θα ήθελα πραγματικά να μπορούσα να το αποκτήσω».

Η Έμιλι με κοίταξε, έγειρε στο πλάι το κεφάλι της κι ένα αινιγματικό χαμόγελο σχηματίστηκε στις άκρες των χειλιών της.

«Είναι πραγματικά αυτό που θα διάλεγες; Από όλα τα πράγματα που θα μπορούσες να έχεις σ' ολόκληρο τον κόσμο, εσύ θα ήθελες πραγματικά μόνο το Χάπι;»

«Ναι», απάντησα. «Οριστικά και αμετάκλητα. Πάντα μου άρεσε, από την πρώτη μέρα ακόμη που ήρθα εδώ. Με κάνει να αισθάνομαι πανίσχυρος και μόνο που το αγγίζω. Πως μπορώ να κάνω ό,τι θέλω. Ανοησία, το ξέρω».

Η Έμιλι ανασήκωσε τα φρύδια της – είχε πολύ όμορφα φρύδια και πολύ λεπτά, έμοιαζαν με ίνες από χρυσαφένιο σπάγγο κι έδειχναν ολοφάνερα πως είχε πέσει σε μεγάλη περισυλλογή. Για ένα λεπτό παρέμεινε σιωπηλή. Ύστερα, ξαφνικά, έσκυψε το κεφάλι της πολύ κοντά στο δικό μου και μου ψιθύρισε, σε τόνο ύψιστης εμπιστευτικότητας: «Έχω ένα σχέδιο».

Ακόμη και τώρα, ύστερα από ατέλειωτα ντροπιαστικά χρό-

νια, ένας καμπούρης γέρος που βαδίζει σε τεντωμένο σκοινί προς το επερχόμενο τέλος της ζωής του, μπορώ να νιώσω το ρίγος που διέτρεξε τη σπονδυλική μου στήλη όταν η Έμιλι ξεστόμισε αυτές τις λέξεις.

«Ένα σχέδιο;»

«Ναι, ένα σχέδιο. Να πάρω για χάρη σου το Χάπι χωρίς να το μάθει ο πατέρας. Είσαι έτοιμος για κάτι τέτοιο;»

«Ναι, ναι!» ψιθύρισα. «Είμαι έτοιμος για τα πάντα! Τι θα κάνουμε;»

«Ακολούθησέ με», είπε η Έμιλι. «Και να κάνεις ό,τι ακριβώς σου λέω».

Άπλωσε το χέρι της να πιάσει το Χάπι, μόλις της το έδωσα το έβαλε πάλι στο πιάτο του, και το πιάτο στο πίσω ράφι στο ερμάριό του. Ύστερα με οδήγησε στην κρεβατοκάμαρά της, στο πάνω πάτωμα, όπου, αφού έπεσε γονατιστή στο πάτωμα, έχωσε τα χέρια της κάτω από το κρεβάτι της κι έβγαλε από εκεί ένα μεγάλο τσίγκινο κουτί με καραμέλες μέντα.

«Είναι και οι μέντες στο σχέδιο;» τη ρώτησα, ενώ η φαντασία μου έτρεχε με εκατό.

«Οι μέντες είναι το σχέδιο», μου απάντησε. «Κοίτα».

Ταρακούνησε το τσίγκινο κουτί δυο φορές, άφησε το περιεχόμενό του να κροταλίζει για λίγο κι ύστερα έβγαλε το καπάκι. Μέσα στο κουτί υπήρχαν περίπου δυο ντουζίνες καραμέλες, μικρές, λευκές και στρογγυλές. Μάντεψα αμέσως τις προθέσεις της.

«Μοιάζουν με το Χάπι!» φώναξα.

«Ακριβώς», είπε. «Θα τ' ανταλλάξουμε. Όμως υπάρχει αρκετή δουλειά να γίνει ακόμη».

Πήραμε μια μέντα και ξανακατεβήκαμε τρέχοντας τη σκάλα, με τις καρδιές μας να σφυροκοπούν από το υπερβολικά ριψοκίνδυνο σχέδιό μας. Πρώτα μπήκαμε στην κουζίνα, όπου χρησιμοποιήσαμε ένα μαχαίρι για το κρέας για να χαράξουμε μια

μικρή εγκοπή στην άκρη της μέντας, όμοια μ' εκείνη που είχε στο πλάι του το ίδιο το Χάπι. (Έχω συχνά αναρωτηθεί τι ρόλο μπορεί να έπαιξε αυτή η μικρή χαραγματιά στη διαδικασία του θανάτου μου.) Ύστερα επιστρέψαμε στο φαρμακείο, όπου, με χέρια που έτρεμαν από την ταραχή, βάλαμε στη θέση του πραγματικού χαπιού το ψεύτικο, επιστρέφοντάς το στο ράφι του στο ερμάριο με τα δηλητήρια, κλείνοντας και κλειδώνοντας καλά την πόρτα του. Ακόμα κι αν το κοίταζε κανείς από πολύ κοντά, θα του ήταν αδύνατον να δει την παραμικρή διαφορά ανάμεσα στα δυο.

«Τα καταφέραμε!» της είπα ψιθυριστά, προσπαθώντας με δυσκολία να συγκρατήσω την ευφορία μου. «Μοιάζουν ολόιδια! Το πετύχαμε! Ούτε ο Σέρλοκ Χολμς να ήμασταν!»

Η Έμιλι χαμογέλασε, ισορροπώντας το πραγματικό χάπι στην παλάμη της. Άπλωσα το χέρι μου να το πιάσω, αλλά εκείνη οπισθοχώρησε και με κάρφωσε μ' εκείνο το βλέμμα της υπερβολικής σοβαρότητας. Ή η Έμιλι είχε το πιο σοβαρό βλέμμα απ' όλους τους ανθρώπους που είχα γνωρίσει ως τότε. Πραγματικά μπορούσε να σε ακινητοποιήσει και μόνο που σε κοίταζε.

«Όχι ακόμη», είπε. «Πρώτα θα πρέπει να μου πεις τι σκοπεύεις να κάνεις μ' αυτό».

«Τι να κάνω μ' αυτό;»

«Ναι. Πρέπει να σιγουρευτώ πως είναι ασφαλές να σου το δώσω. Είναι επικίνδυνο, ξέρεις».

«Δε σκοπεύω να κάνω κάτι», της είπα. «Απλώς θέλω να το έχω. Να είναι δικό μου. Μου αρέσει». Έμεινα για λίγο σιωπηλός, πριν προσθέσω: «Δεν πρόκειται να το χρησιμοποιήσω για να σκοτώσω κάποιον, αν αυτό είναι που σκέφτεσαι».

«Μου το υπόσχεσαι;» είπε εκείνη.

«Φυσικά και σ' το υπόσχομαι. Δεν πρόκειται ποτέ να το χρησιμοποιήσω για κανέναν. Είναι απόλυτα ασφαλές κοντά μου».

«Ορκίσου μου», επέμεινε εκείνη.

«Σου τ' ορκίζομαι, Έμιλι. Σου τ' ορκίζομαι στη ζωή μου. Σου

τ' ορκίζομαι όσο δεν έχω ορκιστεί για τίποτε άλλο ως τα σήμερα. Αχ, θα μ' αφήσεις να το κάνω δικό μου τώρα;»

Φυλάκισε το βλέμμα μου στο δικό της για ένα λεπτό –στα μεγάλα, φλογερά, πράσινα μάτια της– κι ύστερα μου έδωσε το Χάπι.

«Και πρόσεξε να μην πεις ποτέ τίποτα σε κανέναν γι' αυτό που κάναμε», μου είπε. «Αλλιώς θα βρεθούμε σε μεγάλες φασαρίες».

Μόλις που πρόλαβα ν' αρπάξω το βραβείο μου πριν το άγριο ποδοβολητό στη σκάλα μάς προειδοποιήσει για την κάθοδο της φοβερής δεσποινίδας Γουόσπλι. Έριξα μια γρήγορη, θριαμβευτική ματιά στο Χάπι –το χάπι μου τώρα– και ύστερα το παράχωσα στην τσέπη του κοντού παντελονιού μου, κι ίσα που πρόλαβα, γιατί αμέσως μετά η γκουβερνάντα της Έμιλι μπήκε φουριόζα στο μαγαζί.

«Τι στο καλό νομίζετε ότι κάνετε εσείς οι δυο εδώ μέσα;» τσίριξε. «Το ξέρεις πολύ καλά πως η είσοδος στο φαρμακείο του πατέρα σου, Έμιλι, είναι απαγορευμένη!»

Η Έμιλι άνοιξε το στόμα της να διαμαρτυρηθεί, αλλά, πριν βρει την ευκαιρία ν' αρθρώσει κάποιες δικαιολογίες, η δεσποινίς Γουόσπλι είχε καταφέρει, παρό το πάχος της, να μπει γρήγορα στο φαρμακείο και να πάρει θέση πίσω μας· μας έπιασε σφιχτά από τον σβέρκο.

«Εσείς οι δυο θα έπρεπε να βρίσκεστε έξω, στον καθαρό αέρα», είπε, οδηγώντας μας αποφασιστικά προς την πίσω πόρτα, «μην ανακατεύεστε εκεί που δε σας σπέρνουν και μην κάνετε σκανταλιές εκεί που δε σας θέλουν».

«Μα ο πυρετός μου, δεσποινίς Γουόσπλι», την ικέτευσε η Έμιλι, σούρνοντας τα πόδια της. «Δε νιώθω καλά. Μήπως θα μπορούσαμε να γυρίσουμε πίσω στο παιδικό δωμάτιο;»

Η δεσποινίς Γουόσπλι ρουθούνισε και μας έχωσε παλτό και καπέλο στο χέρι. «Θα σου κάνει καλό!» της είπε και, καθώς κρατούσε ανοιχτή την πίσω πόρτα, ένας παγωμένος αέρας μπή-

κε και σάρωσε την γκαρνταρόμπα. «Βιαστείτε τώρα, έχετε μισή ώρα στη διάθεσή σας στον κήπο πριν σκοτεινιάσει».

Με μια τελευταία σπρωξιά, μας έβγαλε έξω στον παγωμένο αέρα κι έκλεισε αποφασιστικά την πόρτα πίσω μας.

Η Έμιλι ρούφηξε απελπισμένη τη μύτη της, τρέμοντας από το κρύο καθώς κατέβαζε τον μάλλινο σκούφο της πολύ χαμηλά για να καλύψει τ' αυτιά της. Είναι ντροπή μου που το λέω, αλλά εκείνη τη στιγμή οι σκέψεις μου δεν είχαν θέσει σε προτεραιότητα την υγεία της πολυαγαπημένης μου φίλης, και, παρόλο που κάποια στιγμή την αγκάλιασα από τους ώμους για να την προστατέψω από το τσουχτερό κρύο, το μυαλό μου ταξίδευε συνέχεια αλλού. Τόσο συνεπαρμένος και αναστατωμένος ήμουν από το πρόσφατο απόκτημά μου, που έτρεξα ως την άλλη άκρη του κήπου κι άρχισα να κάνω ρόδες.

«Συνέχισε να περπατάς, Έμιλι! Είναι ο μόνος τρόπος να ξεσταθείς!»

«Σ' ευχαριστώ», αναστέναξε εκείνη, που είχε τώρα κουρνιαστεί στο παγκάκι του κήπου κι είχε υποκύψει στη μοίρα της. «Αλλά νομίζω πως είναι καλύτερα να σε κοιτάζω».

Και έτσι πέρασε το απόγευμα. Τελικά ξανααγυρίσαμε στη ξεστασιά του σπιτιού, και μέχρι χτες το βράδυ το θέμα αυτό δεν το αναφέραμε ποτέ ξανά ο ένας στον άλλο.

Κάπως έτσι, με λίγα λόγια, προσπάθησα να σας εξηγήσω πώς πήρα το Χάπι. Το χάπι μου. Το χάπι του θανάτου. Και, παρόλο που είχα ορκιστεί πως ποτέ δε θα το χρησιμοποιούσα σε κανέναν, θα προσέξατε πως εγώ δεν έδωσα καμιά υπόσχεση που να έλεγε πως δε θα μπορούσα να το χρησιμοποιήσω ούτε στον ίδιο μου τον εαυτό. Όσες άλλες αμαρτίες κι αν έχω διαπράξει, ποτέ δε μου πέρασε από τον νου να μην κρατήσω τον λόγο μου.

Έχω στην κατοχή μου το Χάπι εδώ κι ενενήντα χρόνια – ή ίσως θα έπρεπε να πω πως το Χάπι με είχε στην κατοχή του για

ενενήντα χρόνια. Μερικές φορές το κουβαλούσα στο πορτοφόλι μου, μερικές φορές μέσα σ' ένα αστραφτερό μενταγιόν περασμένο γύρω από τον λαιμό μου, άλλες, πάλι, κολλημένο με λευκοπλάστη κάτω από τη μασχάλη μου και μια φορά μέσα σ' ένα δαχτυλίδι στο δάχτυλό μου, αλλά πάντα σε απόσταση αναπνοής από μένα. Ήταν πάντα παρόν. Ο θάνατος ποτέ δε βρέθηκε μακριότερα από λίγα εκατοστά από το τεντωμένο μου χέρι. Εκτός από τη Φωτογραφία, είναι μακράν το πολυτιμότερο απόκτημά μου.

Είναι μαζί μου τώρα, καθώς γράφω αυτό τον απολογισμό. Στην τσέπη της βαμβακερής μου πιτζάμας. Χώνω εκεί μέσα βαθιά το χέρι μου να το χαϊδέψω, απαλά, σχεδόν ευλαβικά, όπως θα έκανε ένας πιστός σε μια εικόνα, ένας λεπιδοπτεριστής στο φτερό μιας σπάνιας πεταλούδας. 0,1 γρ. στρουχνίνης, 0,1 γρ. αρσενικού, 0,03 γρ. υδροκυανικού οξέος και 0,03 γρ. θρυμματισμένης ρίζας ιπεκακουάνας, και σύντομα θα είναι η ώρα να το πάρω. «Δε θα αργήσει πολύ, παλιέ μου φίλε», του ψιθυρίζω. «Δε θα αργήσει πολύ. Επιτέλους ήρθε η δική σου ώρα».

Με λένε Ραφαήλ Ιγνάτιο Φίνιξ και είμαι εκατό χρόνων – ή, για να ακριβολογήσω, θα γίνω σε δέκα μέρες, τις πρώτες ώρες της 1ης Ιανουαρίου του 2000, όταν θα αυτοκτονήσω. Οι παρατηρητικοί αναγνώστες θα προσέξουν πως τα αρχικά γράμματα του ονόματός μου τους φέρνουν στον νου μια μακάβρια επιγραφή την οποία πολύ σύντομα θα ανακαλύψουν στην πορεία της εξιστόρησής μου.* Σύμπτωση; Πάντως, έτσι κι αλλιώς, ταιριάζει γάντι.

* Τα αρχικά του ονόματος του αφηγητή στα αγγλικά (RIP) αποτελούν συντομογραφία της φράσης «Rest in Peace» («Αναπαύσου εν ειρήνη») και αναγράφονται στις ταφόπλακες. (Σ.τ.Μ.)

ΔΙΕΠΡΑΞΑ ΤΟΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ και πιο πρόσφατο φόνο μου δεκατέσσερα χρόνια πριν. Το 1985. Στο Νάνιμπρουκ Χάουζ. Τη λέγανε Μπάνσοπ. Κυρία Έθελ Μπάνσοπ, το γένος Μπούκοκ. Ακόμα και τώρα μπορώ να τη μυρίσω: εκείνη την αψιά μυρωδιά καμένης σάρκας, τόσο έντονη που σου τρύπαγε τη μύτη. Και ν' ακούσω το τσιτσίρισμα, το ουρλιαχτό, το τριζοβόλημα. Αποκρουστική παλιόγρια.

Η «αποδημία» της εμπίπτει στην κατηγορία εκείνων των φόνων στους οποίους οι εκτελεστές τους ωθούνται από πολύ συγκριμένα κίνητρα. Σε κάποιες περιπτώσεις έχω σκοτώσει απαλλάσσοντας τον εαυτό μου με αβάσιμες δικαιολογίες· σε άλλες το έκανα χωρίς στην ουσία να έχω καθόλου πρόθεση να σκοτώσω.

Με την Έθελ Μπάνσοπ, το γένος Μπούκοκ, ωστόσο, περίσσευαν οι λόγοι. Οι νυχτερινές κλανιές της ήταν ένας από αυτούς. Και τα φοβερά χτυπήματά της στην πόρτα μου, και ο τρόπος που με ρώταγε: «Σέρι, κύριε Φίνιξ;» Δες και ήθελε να μου προσφέρει κάποια σεξουαλική εξυπηρέτηση αντί για ένα ποτήρι χλιαρού λικέρ. Χωρίς να θέλω να σας σοκάρω, πρέπει να ομολογήσω πως ο θάνατός της, που ήταν κατά κάποιον τρόπο αποτέλεσμα αυτοπυρπόλησης, υπήρξε για μένα πηγή βαθιάς και συνεχούς ικανοποίησης.

Είχα ένα σωρό λόγους να τη σκοτώσω, ωστόσο ο θάνατός της δεν ήταν σε καμιά περίπτωση προσχεδιασμένος. Δε μου είχε περάσει καν από το μυαλό, δεν τον είχα προσχεδιάσει, και πολύ

περισσότερο δεν είχα προετοιμάσει το έδαφος για κάτι τέτοιο. Στην πραγματικότητα, ήταν απλώς κάτι το άξιαφνο, μια έμπνευση της στιγμής, αυτό που συνήθως λέμε στα καλά καθούμενα, οι συνθήκες ωστόσο ήταν που τον επέσπευσαν κι έπιασε τον δολοφόνο – δηλαδή εμένα – το ίδιο εξαπίνης όσο και το θύμα – δηλαδή το γέρικο βαμπίρ.

Κάπως έτσι έλαβαν χώρα οι περισσότεροι φόνοι μου. Μερικούς ίσως μπορώ να τους δικαιολογήσω στον εαυτό μου, κάποιους άλλους δεν μπορώ, αλλά όλοι τους, με πιθανή εξαίρεση εκείνον της δεσποινίδας Γουόσπλι, ήταν εντελώς αναπάντεχοι, και η πρόθεση από μέρους μου ελάχιστη. Δεν είμαι αυτό που λένε δολοφόνος εκ προμελέτης. Είμαι πιότερο δολοφόνος από ένστικτο. Γεννημένος δολοφόνος, αν προτιμάτε. Ναι, αυτός είμαι. Γεννημένος δολοφόνος.

Ήταν η Έμιλι που με πήγε στο Νάνιμπρουκ. Που φρόντισε όλες τις διατυπώσεις, που συμπλήρωσε τα έγγραφα παραμονής μου εκεί, που πλήρωσε και για τα εννέα χρόνια που έμεινα σ' αυτό το μέρος. Ή τουλάχιστον υποθέτω πως εκείνη ήταν που τα έκανε όλα αυτά. Η ίδια ποτέ δεν αναφέρθηκε σ' αυτό, ούτε κι εγώ τη ρώτησα ποτέ. Δεν μπορώ να σκεφτώ ποιος άλλος θα μπορούσε να το έχει κάνει. Είναι η μόνη φίλη που έχω.

Ένας Θεός ξέρει σε τι κατάσταση ήμουν όταν με βρήκε και με περιμάζεψε, ένας αλήτης, ένας βρομερός μεθύστακας που έζεχνε κατουρηλιά σωριασμένος στο κατώφλι μιας ξένης πόρτας, κι όλα αυτά στην καρδιά του Λονδίνου. Ένας Θεός ξέρει πώς κατόρθωσε πάλι να με βρει. Κι όμως με βρήκε, μ' αγκάλιασε και με βοήθησε να σταθώ όρθιος στα τρεμάμενα πόδια μου.

«Έλα, Ραφαήλ», μου είπε. «Δεν μπορείς να συνεχίσεις να ζεις έτσι. Καλύτερα να έρθεις μαζί μου. Θα προσπαθήσω να βρω μια λύση στο πρόβλημά σου».

Μπήκαμε εκείνο το ανοξιιάτικο πρωινό σ' ένα μαύρο λονδρέζικο ταξί, κι είχαμε τα παράθυρα κατεβασμένα σ' όλη τη δια-

δρομή, γιατί, ύστερα από πέντε χρόνια αλητείας, η μπόχα μου ήταν αφόρητη, και κατευθυνθήκαμε προς το Νάνιμπρουκ Χάουζ. Εκεί κατάλαβα πως μας περιμέναν ήδη, γιατί, με το που φτάσαμε στην εξώπορτα, ήρθε να με προϋπαντήσει λαχανιασμένος και ξαναμμένος ένας γιατρός, με πήγαν στο πάνω πάτωμα, με μπανιάρισαν, με ξύρισαν, μ' εξέτασε ο γιατρός, μου έδωσαν καθαρά ρούχα και μ' εγκατέστησαν σ' ένα φωτεινό και ευάερο δωμάτιο στο πίσω μέρος του κτιρίου, που είχε θέα στους γεμάτους ανθισμένα τριαντάφυλλα κήπους. Και εκεί, σ' αυτό το δωμάτιο και σ' αυτό το μέρος, έμεινα εννιά ολόκερα χρόνια.

Το Νάνιμπρουκ ήταν ένα είδος οίκου ευγηρίας. Στη διάρκεια της δεκαετίας του '50 είχε αποκτήσει κάποια φήμη όταν ο τότε διευθυντής του αποφάσισε να καινοτομήσει με μια μέθοδο υποτιθέμενης αναστολής της διαδικασίας γήρανσης: Το σχέδιό του ήταν να αναστείλει τις μετακινήσεις των ενοίκων για μία ώρα κάθε μέρα, συγκεντρώνοντάς τους σ' ένα ειδικά διαμορφωμένο για την περίπτωση θερμοκήπιο. Η Μέθοδος Θεραπείας του Νάνιμπρουκ, όταν μαθεύτηκε, έγινε πρωτοσέλιδο σ' όλο τον κόσμο και πυροδότησε διεθνώς μια αντιστρόφως ανάλογη τρέλα ανάμεσα σ' εκείνους που ήταν άνω των εβδομήντα. Μεταγενέστερη έρευνα, ωστόσο, απέδειξε πως, αντί να επιτύχει η συγκεκριμένη μέθοδος την παράταση της ζωής των ηλικιωμένων, το μόνο που κατάφερε ήταν να επιδεινώσει τους κιρσούς τους. Την εποχή που έφτασα εγώ, το πείραμα είχε από καιρό εγκαταλειφθεί. Στα εννιά χρόνια που έμεινα εκεί, σχεδόν τίποτα το ενδιαφέρον δε συνέβη, εκτός από εκείνο το περιστατικό με το αναπηρικό καροτσάκι του κυρίου Γκάτλεϊμπ, που του έσπασαν τα φρένα και κύλησε ανεξέλεγκτο έξω από την κύρια είσοδο για να βρεθεί στην πορεία ενός μικρού φορητού από αυτά που μετέφεραν την μπουγάδα – θυμηθείτε αυτό το περιστατικό όταν αργότερα θα αναφερθώ στον λόρδο Σλάγκσμιπ. Το Νάνιμπρουκ

ήταν, εκτός όλων των άλλων, το ιδανικό μέρος για κάποιον που λαχταρούσε να περάσει μέσα στην πλήξη και τη γαλήνη το λυκόφως της ζωής του.

Ήταν εγκατεστημένο σ' ένα μεγάλο, ετοιμόρροπο κτίριο εδουαρδιανού ρυθμού στην κορφή του Πάτνεϊ Χιλ, στο οποίο, καθώς περνούσαν τα χρόνια, γίνονταν διάφορες προσθήκες, προεκτάσεις και θερμοκήπια, ακόμα και ράμπες για αναπηρικά καροτσάκια είχαν προστεθεί, ώστε στο σύνολό του έμοιαζε τελικά με ένα άτεχνο κατασκευάσμα σαν κι αυτά που φτιάχνουν τα παιδιά με τουβλάκια Lego. Είχε μια τεράστια κόκκινη εξώπορτα, έναν ανεμοδείκτη που, ακόμα και κάτω από την πίεση δυνατών ανέμων, δεν έδειχνε ποτέ άλλη κατεύθυνση από τον νοτιά, και ήταν επιπλέον αποκλεισμένο από τον κεντρικό δρόμο μ' έναν ψηλό πέτρινο τοίχο που είχε τσιμενταρισμένα κομμάτια από σπασμένα γυάλινα μπουκάλια στο πάνω μέρος του, αν και το κατά πόσον αυτά τα τελευταία θα μπορούσαν να αποθαρρύνουν τους βανδάλους να μουν μέσα ή τους συνταξιούχους να βγουν έξω δεν το ανακάλυψα ποτέ. Μια σκεπαστή ξύλινη βεράντα περιέβαλλε το κτίριο και εντυπωσιακοί μεγάλοι κήποι απλώνονταν στο πίσω μέρος, συμπεριλαμβανομένων κι ενός περιβολιού που δεν είχε πια κανέναν λόγο ύπαρξης, μερικών παρτεριών με τριαντάφυλλα και μιας μακριάς, λεπτής λωρίδας γης όπου οι ένοικοι με τα ρευματικά τους καλλιεργούσαν περίεργα ρευματοειδή κολοκύθια.

Το δωμάτιό μου ήταν στον δεύτερο όροφο, στο πίσω μέρος του σπιτιού. Είχα ένα κρεβάτι που μου το έστρωναν κάθε πρωί και το οποίο, με τον κατάλληλο χειρισμό διάφορων μανιβελών και τροχαλιών, μπορούσε ν' ανεβαίνει ή να κατεβαίνει, να παίρνει κλίση ή να περιστρέφεται ανάλογα με το πώς ήθελες να κοιμηθείς· επίσης είχα ένα γραφείο, μια λάμπα, μια πολυθρόνα κι ατομικό μπάνιο με ειδικά χερούλια πλάι στην τουαλέτα για να με προστατεύουν μην πέσω την ώρα που αφόδευα. Είχα το δικό

μου τηλέφωνο, όπως και κάθε άλλος ένοικος του Νάνιμπρουκ, παρόλο που δεν το χρησιμοποιούσα ποτέ γιατί δεν είχα κανέναν να καλέσω· και παντού, σ' όλο το δωμάτιο, όμοια με σπυριά ανεμβολογιάς, ήταν στρατηγικά τοποθετημένα κόκκινα ηλεκτρονικά κουμπιά τα οποία μπορούσα να χτυπήσω με μανία αν ένιωθα μια επερχόμενη κρίση στεφανιαίας. Στα οχτώ χρόνια δεν ένιωσα ποτέ ούτε την υποψία εμφράγματος, αλλά αυτό δε με σταμάτησε από το να χτυπάω κάθε τόσο τα κουδούνια, απλώς και μόνο για να ενοχλώ το προσωπικό.

Υπήρχε επίσης, σε μια γωνιά του δωματίου, εντοιχισμένο, ένα μεγάλο ντουλάπι, κι εκεί έκρυβα τα πιο πολύτιμα πράγματά μου: τη Φωτογραφία και το Χάπι. Στη διάρκεια των χρόνων της αλητείας μου, το τελευταίο είχε παραμείνει κολλημένο με λευκοπλάστη κάτω από την αριστερή μασχάλη μου. Με την άφιξή μου στο Νάνιμπρουκ ωστόσο, κατάφερα να του εξασφαλίσω έναν πιο πολιτισμένο και άνετο χώρο, το τύλιγα μ' ένα πράσινο μεταξωτό μαντίλι και το έβαζα κάθε βράδυ με κάθε προφύλαξη στο ντουλάπι μου πίσω από ένα χαλαρό τούβλο, το έβγαζα από εκεί το πρωί και το μετέφερα στην τσέπη όποιου παντελονιού τύχαινε να φοράω εκείνη την ημέρα. Δε χρειάζεται να πω πως κανείς δεν ήξερε την ύπαρξή του, και δε χρειάζεται επίσης να πω πως δεν το είχα πει σε κανέναν. Ο διευθυντής του Νάνιμπρουκ ήταν μέγας πολέμιος του καπνίσματος. Αν είχε ανακαλύψει πως υπήρχε 0,1 γρ. στρυchnίνης, 0,1 γρ. αρσενικού, 0,03 γρ. υδροκυανικού οξέος και 0,03 γρ. θρυμματισμένης ρίζας ιπεκακουάνας στο κτίριο, θα είχε πάθει σχεδόν αποπληξία. (Συμπτωματικά, αυτός ο διευθυντής δεν ήταν ο ίδιος με εκείνον που είχε καινοτομήσει με τη Θεραπεία του Νάνιμπρουκ τότε στη δεκαετία του '50. Εκείνος, σύμφωνα με όσα έχουν ακουστεί, μετανάστευσε στη Νότιο Αμερική για να συνεχίσει την έρευνά του σε μια βολιβιανή φυλακή.)

Ήμουν, πιστεύω, ένας από τους πενήντα περίπου ενοίκους,

αν και ήταν δύσκολο να υπολογίσω έναν ακριβή αριθμό, επειδή, με τους γέρους που πέθαιναν συνεχώς και τους καινούργιους που έρχονταν να πάρουν τη θέση εκείνων που είχαν πεθάνει, ο πληθυσμός του Νάνιμπρουκ βρισκόταν σε μια διαρκώς μπερδεμένη κατάσταση ρευστότητας. Σε μία μόνο εβδομάδα, για παράδειγμα, ολόκληρη η ομάδα του μπριτζ του οίκου πέθανε – επακόλουθο, υποπτεύομαι, των εντάσεων που προκλήθηκαν από την απροθυμία τους να παίξουν με αντίπαλο έναν άλλον οίκο ευγενείας στο Κρόιντον. Με τέτοιον υψηλό ρυθμό ανανέωσης, οποιαδήποτε ακριβής καταμέτρηση ήταν αδύνατη. Θα μπορούσαν να είναι τόσο λίγοι όσο περίπου τριάντα, ή τόσο πολλοί όσο περίπου εβδομήντα. Υπολόγισα ότι ήταν τελικά γύρω στους πενήντα απλώς και μόνο γιατί τόσοι παρουσιάστηκαν για να καλωσορίσουν τον Έρικ Μόρκομπ όταν εκείνος ήρθε να μας εγκαινιάσει την αίθουσα φυσιοθεραπείας.

Εγώ ήμουν στη χαμηλότερη ηλικιακή κλίμακα του Νάνιμπρουκ – εβδομήντα έξι όταν έφτασα εκεί και ογδόντα πέντε όταν ξεπάστρεψα την κυρία Μπάνσοπ. Οι περισσότεροι ένοικοι είχαν ήδη συμπληρώσει τα ενενήντα τους και κάποιοι είχαν περάσει τα εκατό. Μια γυναίκα, η άτυχη κυρία Γιουρίν, γιόρτασε τα γενέθλιά της, είχε γίνει εκατόν έξι χρόνων, όταν ήμουν εκεί, και, προς αγγαλλίασή μου κατά κάποιον τρόπο, πέθανε στη μέση της γιορτής. Κατέρρευσε απλώς πάνω στην τούρτα της την ώρα που προσπαθούσε να σβήσει τα κεράκια της. Η ογδονταοχτάχρονη κόρη της, επίσης ένοικος του οίκου κι αυτή, ήταν απαρηγόρητη, κυρίως γιατί είχε περάσει τέσσερις ολόκληρες ώρες γλασάροντας την αναθεματισμένη τούρτα.

Παρόλο που δεν ήμουν ο νεότερος ένοικος του Νάνιμπρουκ –ο κύριος Τσάντλεϊ ήταν μόνον εβδομήντα ενός, και, αν έδινε κανείς βάση στα κουτσομπολιά, η δεσποινίς Κλίσολντ ήταν μια πρόωρα γερασμένη εικοσιεξάχρονη–, εντούτοις εκεί ήμουν σαν τη μύγα μες στο γάλα. Πραγματικά, αν ήταν να κρίνει κανείς

από την εμφάνιση και μόνο, εγώ δε θα έπρεπε να βρίσκομαι σε καμία περίπτωση εκεί, γιατί οι ρυτίδες, τα σκασίματα, τα κυρώματα και τα βαθιά σημάδια που ήταν τόσο εμφανή στα πρόσωπα των περισσότερων ενοίκων απουσίαζαν εμφανώς από το μακρύ, χλομό, κοκαλιάρικο πρόσωπό μου.

Ύστερα από τον τραχύ τόπο που έζησα για μισή δεκαετία, ήταν φυσικό να έχω κουρασμένη όψη, και σίγουρα δεν ήμουν το ίδιο κεφάτος όσο στα νιάτα μου. Με δεδομένη την ηλικία μου ωστόσο, ήμουν σε ιδιαιτέρως ακμαία κατάσταση. Η πλάτη μου παρέμενε στητή, η όρασή μου το ίδιο καλή όπως πάντα και οι μύες μου ήταν ελαστικοί και γεμάτοι ενεργητικότητα. Ας λένε ό,τι θέλουν για τον φόνο, εγώ ένα ξέρω, πως σίγουρα σε γεμίζει ζωντάνια.

Οι άλλοι ένοικοι ήταν μια υποφερτή ομάδα, αν και υπήρχαν λίγοι, ελάχιστοι, με τους οποίους ένιωθα πιο κοντά. Ο Μπέρνι Ματάμπε, ο μόνος μαύρος ένοικος του Νάνιμπρουκ, ήταν πάντα πρόθυμος για μια παρτίδα τάβλι μαζί μου· κι όταν η κυρία Γκόσεν –εκείνη με το εκ γενετής σημάδι στο κέντρο του προσώπου της που έφερνε πολύ στην Αυστραλία– έπινε περισσότερο βερμούτ απ' όσο έπρεπε, τα αποτελέσματα ήταν κάτι παραπάνω από διασκεδαστικά. Κρατούσα αρκετό βερμούτ κρυμμένο στο δωμάτιό μου και σε μόνιμη βάση τής έριχνα κι από λίγο στο τσάι της. Τελικά κουτρουβαλιάστηκε στα σκαλιά μια μέρα κι έσπασε τον λαιμό της όταν η μπλουζά της με τον μεγάλο φιόγκο, εμπνευσμένη από την αγαπημένη της Μάργκαρετ Θάτσερ, μπλέχτηκε στην κουπαστή της σκάλας, αλλά, μια και δεν της είχα ρίξει βερμούτ στο τσάι εκείνη την ημέρα, η συνείδησή μου ήταν καθαρή.

Ήμουν, νομίζω, αρκετά δημοφιλής, μ' έναν ιδιόρρυθμο τρόπο. Μου έλεγαν καλημέρα και μου έπιαναν διστακτικά κουβέντα, στην οποία ανταποκρινόμουν με όσο περισσότερο ενδιαφέρον μπορούσα. Λάβαινα πάντα αρκετές κάρτες του Αγίου Βαλεντίνου, τις περισσότερες από αυτές, υποπτεύομαι, από μια

ηλικιωμένη γυναίκα με αλτσχάιμερ· και ποτέ δε με ξεχνούσαν τα Χριστούγεννα ή στα γενέθλιά μου. Την 1η Ιανουαρίου του 1983 μού έκαναν δώρο μια επίχρυση πένα, με εγγράρακτη αφιέρωση «RIP, όλο το Νάνιμπρουκ Χάουζ». Οργάνωσαν ακόμη κι απογευματινό πάρτι προς τιμήν μου, στο οποίο έκανα μια πνευματώδη ομιλία που καταχειροκροτήθηκε από τα ρυτιδιασμένα και κυρτωμένα από τα αρθριτικά χέρια τους, που τα κοπανούσαν σαν γεμάτες ευγνωμοσύνη φώκιες.

Ο μόνος πραγματικός μου φίλος στο Νάνιμπρουκ ωστόσο, αν θα μπορούσε να ονομαστεί έτσι, ήταν ο Άρτσι Μπογκόζιαν, ένας κιτρινιάρης μικροκαμωμένος, σχεδόν νάνος, που, ανάλογα με τη διάθεση που θα τον έβρισκες και τις μπίρες Guinness που είχε πιει, σου έλεγε πως είχε υπάρξει στη ζωή του λαθρέμπορος διαμαντιών, αξεπέραστος κυνηγός, έμπορος όπλων, αστροναύτης, μισθοφόρος, οδηγός αυτοκινήτων σε ράλι και σωματοφύλακας του σάχη του Ιράν.

«Ας σοβαρευτούμε, Φίνιξ», μου ψιθύριζε, σκύβοντας εμπιστευτικά προς το μέρος μου καθώς καθόμασταν στο καθιστικό στο κάτω πάτωμα. «Έχω σκοτώσει ανθρώπους και δε με νοιάζει να το παραδεχτώ».

«Κι εγώ το ίδιο», του έλεγα αναστενάζοντας, χτυπώντας τον ελαφρά στο μπράτσο.

«Ωραία, ωραία», έλεγε χαχανίζοντας. «Είμαστε επαγγελματίες· όχι σαν εκείνους τους ηλίθιους. Ζήσαμε, για τ' όνομα του Θεού! Κάναμε πράγματα. Άνθρωποι της δικής μας στόφας θα πρέπει να αλληλοϋποστηρίζονται. Θυμάμαι στη διάρκεια του πολέμου όταν έπεσα με αλεξίπτωτο πάνω από το Βερολίνο... σου έχω μιλήσει ποτέ γι' αυτό;»

«Όχι», του έλεγα ψέματα.

«Λοιπόν, ήταν μια μεταμεσονύχτια ρίψη, πολύ αθόρυβη, σύμφωνα με τη διαταγή του ίδιου του Τσόρτσιλ...»

Κι άρχιζε τότε να διηγείται μια υπέροχα ασυνήθιστη ιστορία

για το πώς είχε σταλεί να δολοφονήσει τον Χίτλερ ή να εκτελέσει μια παρόμοια απίθανη αποστολή, για την οποία είχε παραιοσημοφορηθεί με μια αυθεντική φρουτοσαλάτα από μέταλλα γενναιότητας. Αργότερα ανακάλυψα από την αδελφή του πως δεν μπορούσε να πάει στον πόλεμο γιατί υπέφερε από σπαστική κολίτιδα. Είχε κάνει το ελάχιστό του ωστόσο υπηρετώντας εθελοντικά στην πυροσβεστική, και στη συνέχεια πέρασε την υπόλοιπη ζωή του δουλεύοντας σε μια μεγάλη εταιρεία που πουλούσε γυναικεία εσώρουχα στο Σούντον. Τι πείραζε. Είχε στο μυαλό του φτιάξει μια φανταστική ζωή και το σεβόμουν αυτό. Τουλάχιστον δε μιλούσε συνέχεια για ποδάγρες και πληρωμές συντάξεων, που ήταν τα βασικά θέματα συζήτησης όλων των άλλων που ζούσαν στον ίδιο χώρο μ' εμένα.

Ταιριάζαμε γιατί, καθώς είχαμε και οι δυο μια αίσθηση της κατεργαριάς, ο Άρτσι κι εγώ γίναμε οι φαρσέρ του Νάνιμπρουκ, κάτι για το οποίο ήμουν ιδιαίτερα προικισμένος, εξαιτίας των χρόνων που είχα περάσει στη Συμμαχία για την Ελευθερία του Κόσμου.

Δεν κάναμε τίποτα υπερβολικό· απλώς δημιουργούσαμε προβληματάκια όποτε μας δινόταν η ευκαιρία. Μπορούσαμε, για παράδειγμα, να πατήσουμε το κουμπί κινδύνου στο ασανσέρ και μετά να καθίσουμε σε μια γωνιά και να παρακολουθούμε χαιρέκακα τις νοσοκόμες να σπεύδουν ανήσυχες με μάσκες οξυγόνου στο χέρι και τα λαστιχένια στηθοσκόπια να ανεμίζουν. Ή να καρφιστώνουμε σημειωματάκια στον πίνακα ανακοινώσεων των ενοίκων με μηνύματα όπως «Μασκαράς ο διευθυντής» και «Θέλετε να σας πάρουμε μια πίπα; Αν ναι, ελάτε σε επαφή με την κυρία Γιουρίν στο δωμάτιο 10». Τόσο έντονα είχαν γίνει αυτά που καρφισώναμε και τόσο αηδιαστικά, που ολάκερος ο πίνακας σταδιακά μετακινήθηκε μέσα στο γραφείο ώστε να βρίσκεται κάτω από συνεχή επίβλεψη, οπότε, κατόπιν αυτού, εμείς το ρίξαμε στα γκράφιτι γράφοντας αηδιαστικά τολμηρά

ποιηματάκια στους τοίχους της τουαλέτας του κάτω πατώματος.

Τελευταία ωστόσο οι μικρές αυτές επαναστάσεις μας προξένησαν λίγο περισσότερη αναστάτωση, γιατί το Νάνιμπρουκ ήταν πρωτίστως ήρεμο και χαλαρό μέρος. Υπάρχουν, έχω ακούσει, αντίστοιχοι οίκοι ευγηρίας αλλού, που η διαδικασία λειτουργίας τους μοιάζει με γκουλάγκ, μετακινούν τους ενοίκους τους από το ένα μέρος στο άλλο σε μπουλούκια σαν να είναι επικίνδυνοι πολιτικοί ταραξίες, αλλά το Νάνιμπρουκ, τουλάχιστον στο διάστημα της παραμονής μου εκεί, δεν είχε τέτοιες μεθόδους. Φυσικά υπήρχε οργάνωση αν αυτό σας κάνει ν' αναρωτιέστε, κι ήταν κάτι περισσότερο από εύκολο να περάσει κανείς τα χρόνια του λυκόφωτός του σ' ένα μέρος με στιβαρή διεύθυνση, κοινά προγράμματα ρυθμικής, διαγωνισμούς κρίμιπιτζ*, τάξεις μπατίκ και ταξιδάκια σε μέρη εκπάγλου φυσικής ομορφιάς. Αν τίποτε από όλα αυτά δε σας ενδιέφερε ωστόσο –κι εμένα προσωπικά δε με ενδιέφεραν και πολύ–, ο καθένας μπορούσε απλώς να κάνει οτιδήποτε επιθυμούσε.

Όσο για μένα, δεν έκανα σχεδόν τίποτε απ' όλα αυτά. Έβλεπα πολλή τηλεόραση –ήμουν φαν ιδιαίτερα του Μάικ Γέργουντ και των *Two Ronnies*– και καλλιεργούσα μια απρόσμενα αποτυχημένη σοδειά πράσινων φασολιών στον κήπο του Νάνιμπρουκ. Περνούσα πολύ καιρό καθισμένος έξω στην μπροστινή βεράντα καπνίζοντας τσιγάρα και κοιτάζοντας τη Φωτογραφία, συμπλήρωνα σταυρόλεξα και την ισχνή σύνταξη μου κατατροπώνοντας τον Ματάμπα στο τάβλι – «Με εξαφάνισες πάλι, άνθρωπέ μου!» τσίριζε. «Θα πρέπει να το σταματήσω το αναθεματισμένο το τάβλι. Με κατέστρεψες!»

Τις περισσότερες μέρες ωστόσο απλώς έβγαينا έξω και περιπλανιόμουν, ξεκινούσα νωρίς το πρωί ακριβώς μετά το πρωι-

* Είδος χαρτοπαίγνιου. (Σ.τ.Μ.)

νό κι επέστρεφα αργά το απόγευμα, κουρασμένος και ιδρωμένος, ακριβώς στην ώρα μου για το τσάι. Αυτές οι εκδρομές δεν άρεσαν καθόλου στον διευθυντή του Νάνιμπρουκ, ο οποίος αποθάρρυνε τους ενοίκους από το ν' αποτολμούν εξόδους μόνοι τους επειδή πολλοί από αυτούς είχαν την τάση να χάνονται ή να τους χτυπάνε αυτοκίνητα. Ωστόσο, αφού εγώ ήμουν ολοφάνερα σε πολύ καλή κατάσταση αναφορικά με τη σωματική και την πνευματική μου υγεία, δεν είχε και πολλά περιθώρια να με εμποδίσει, κι έτσι περιπλανιόμουν χωρίς τον έλεγχο κανενός.

Πήγαινα παντού. Στο Γουίμπλεντον Κόμον ή στο Ρίτσμοντ Παρκ, ή ανηφόριζα την Κινγκς Ρόουντ, περνούσα από το σημείο του φόνου του Ρικ και από εκεί στην καρδιά ακριβώς του Λονδίνου, όπου περνούσα την ημέρα μου στο Βρετανικό Μουσείο, στο Σεντ Τζέιμς Παρκ ή κωπηλατώντας στο Σέρπεντιν. Μερικές φορές κατευθυνόμουν στην Μπέικερ Στριτ και έβλεπα το παλιό σπίτι της Έμιλι, που τώρα είχε μετατραπεί σε γραφεία, ή ανηφόριζα ως το Ρίντζεντς Παρκ για να δω το Λευκό Σπιτάκι, το μέρος που γεννήθηκα κι έκανα τον πρώτο μου φόνο, τώρα κατεδαφισμένο και στη θέση του να ορθώνονται σύγχρονα κτίρια με όλες τις ανέσεις. Ποτέ δεν έμενα για πολύ εκεί ωστόσο. Μου δημιουργούσε αβάσταχτη μελαγχολία το να βλέπω το παρελθόν μου τόσο τελεσίδικα εξαφανισμένο.

Κάποιες φορές ο Άρτσι Μπογκόζιαν με συνόδευε σ' αυτές τις εκδρομούλες, παρόλο που κουραζόταν πιο εύκολα από εμένα, κι έτσι περνούσαμε μεγάλα διαστήματα στις παμπ και στα καφέ, τρώγοντας φιστίκια και πίνοντας Guinness μέχρι να ξελαχανιάσει. Σ' αυτά τα διαλείμματα με διασκέδαζε με περίπλοκες ιστορίες από τις περιπέτειες της ζωής του πριν μου προτείνει μια γρήγορη βόλτα στο Σόχο «απλώς για ν' ανάψουνε τα αίματά». Την κατάλληλη στιγμή ξεκινούσαμε, με τον Άρτσι να πηλαλάει μπροστά γεμάτος έξαψη σαν λαγωνικό μπιγκλ, καταλήγοντας στην μπροστινή σειρά ενός υπόγειου κινηματογράφου

που έπαιζε πορνό και μύριζε μούχλα, στην επίσης μουχλιασμένη οθόνη του οποίου πρόβαλλαν διεγερτικές ταινίες που σχεδόν σου έκοβαν την ανάσα. Παρακολουθούσαμε μία ώρα ή τόσο περίπου, με γουρλωμένα μάτια και στόματα να χάσκουν, κι ύστερα φεύγαμε, κι ο Άρτσι πρότεινε να πάμε ως το ταμείο και να ζητήσουμε ευγενικά από την ταμιά να μας προβάλουν τη *Μελωδία της Ευτυχίας* την επόμενη εβδομάδα.

Πέρα από όλα αυτά, υπήρχαν δυο ακόμη τρόποι να περάσει κανείς την ώρα του στα χρόνια που έμεινα στο Νάνιμπρουκ.

Το πρώτο ήταν ο χορός στη μεγάλη αίθουσα. Κάθε Παρασκευή απόγευμα, με ακρίβεια ρολογιού, οι ένοικοι, ή τουλάχιστον εκείνοι από εμάς που ήταν ακόμη σε θέση να περπατούν, μαζεύονταν στην τραπεζαρία, όπου ο κύριος Μινγκέλα, ένας καλοντυμένος μικροσκοπικός ανδρόγυνος με ξεβαμμένα μπλε μαλλιά και κόκκινο βελούδινο μεσάτο σακάκι, μας οδηγούσε λιγάκι σατισμένους σε φοξ τροτ, πόλκες, βαλς, ρούμπες, τανγκό, καντριλίες και ζωηρές μπόσα νόβα, κρατώντας τον ρυθμό στην ξύλινη επένδυση του τοίχου με μια παλιά στέκα του μπιλιάρδου, έχοντας βάλει σε λειτουργία ένα τερατώδες γραμμόφωνο το οποίο κατέβαζε από το δωμάτιό του κάθε εβδομάδα ειδικά γι' αυτό τον λόγο.

Υπήρχαν πάντα περισσότερες γυναίκες από άντρες σ' αυτές τις χορευτικές συγκεντρώσεις τα απογεύματα της Παρασκευής, και πολλές από τις ηλικιωμένες κυρίες ήταν αναγκασμένες να χορεύουν μεταξύ τους κρατώντας σφιχτά η μια την άλλη σαν εραστές που ήταν καταδικασμένοι από τα άστρα να αποτύχουν. Αυτό διασκέδαζε τον Άρτσι Μπογκόζιαν, ο οποίος την ώρα που χόρευε βαλς διασχίζοντας το δωμάτιο ψιθύριζε: «Μη φιλιέστε, βρομο-λεσβίες!» σ' όλα τα γυναικεία ζευγάρια δίπλα από τα οποία περνούσε.

Δεν πήγαινα κάθε Παρασκευή κι ευγενικά αρνιόμουν να πάρω μέρος στους διαγωνισμούς για όσους ήταν άνω των εβδο-

μήντα στους οποίους ο κύριος Μινγκέλα μάς έβαξε πάντα να συμμετέχουμε, αλλά ήταν, με κάποιον τρόπο, απόλυτα διασκεδαστικό. Μάθαινα τα βήματά μου μόνος μου στο δωμάτιό μου μ' ένα μαξιλάρι, και, έχοντας φροντίσει να ποτίσω με βερμούτ το τσάι της, τα έδινα όλα για όλα στη μεξικάνικη σάλσα με την κυρία Γκόσεν. Όταν έφτανε ωστόσο η κυρία Μπάνσοπ, σταματούσα να χορεύω και δεν το έκανα ξανά. Η παρουσία της στη συνάντηση της ντίσκο τζαζ ήταν, ειλικρινά, ένα από τα πιο αποκρουστικά πράγματα που είχα δει σ' όλη μου τη ζωή.

Τελικά, και ποιος απολογισμός άραγε αυτοκτονίας θα ήταν ολοκληρωμένος χωρίς μια τέτοια προσθήκη, έκανα σεξ. Όχι με τους ενοίκους φυσικά –τι αηδιαστική ιδέα!–, και όχι, ίσως, τόσο όσο θα μου άρεσε, μα, με δεδομένες τις συνθήκες, νομίζω πως τα πήγαινα αναθεματισμένα καλά. Καλύτερα σίγουρα απ' όσο δικαιούνται να περιμένω στην ηλικία μου.

Η σεξουαλική ζωή μου υπήρξε πάντα κάτι σαν περιοδική υπόθεση, με μεταπτώσεις από τη δραστήρια ενεργητική στην καταθλιπτικά αδρανή και τούμπαιν. Όταν ήμουν ηθοποιός του κινηματογράφου, για παράδειγμα, είχα άφθονο σεξ· ακόμα περισσότερο όταν έπαιζα σε μια ροκ μπάντα. Στο Κέιμπριτζ τα πήγα μια χαρά, και, αν και όχι ίσως παραγωγικά, τα χρόνια μου στο Λίβερπουλ δεν ήταν σε καμία περίπτωση λιτά. Στο στρατόπεδο συγκέντρωσης, από την άλλη, δεν έκανα ποτέ σεξ, ενώ τα είκοσι τέσσερα χρόνια που πέρασα στο Τρίταλι Χολ ήταν, με εξαίρεση τη γυναίκα του τοπικού φούρναρη, σχεδόν εξολοκλήρου λιτά. Η ανθυγιεινή μισή δεκαετία πριν από την άφιξή μου στο Νάνιμπρουκ ήταν στερημένη από σεξ, και τώρα ένιωθα πως είχα κάνει συμφωνία με τον εαυτό μου να κερδίσω τον χαμένο χρόνο.

Ξεκίνησα περίπου μία εβδομάδα μετά την άφιξή μου στο Νάνιμπρουκ με μια βυζού Ιρλανδή νοσοκόμα που την έλεγαν Μάντλεν, η οποία φορούσε κολλαριστή βαμβακερή ποδιά και είχε μια μικρή κρεατοελιά στο αριστερό της μάγουλο.

«Δείχνετε πολύ νεότερος από την ηλικία σας, κύριε Φίνιξ!» μου είπε ένα απόγευμα, καθώς στεκόταν πλάι στο κρεβάτι μου μ' ένα φλιτζάνι κακάο και τρία γεμιστά μπισκότα σ' ένα πιάτο. «Θα σας έκανα κέφι κι εγώ η ίδια».

«Σοβαρά μιλάτε;» θέλησα να μάθω, ανασηκώνοντας σαγηνευτικά τα φρύδια μου. Κι εκείνη έγινε κόκκινη σαν παντζάρι.

«Αχ, κύριε Φίνιξ, τι ερώτηση είναι αυτή!»

«Επειδή σε γουστάρω», της είπα.

«Ο Χριστός και η Παναγία, ανήκω στο προσωπικό!»

Δεν το σχολίασα αυτό.

«Ανήκω στο προσωπικό!» επανέλαβε.

Ξανά κανένα σχόλιο.

«Ούτε το συζητώ. Είστε εβδομήντα έξι».

Διέτρεξα με το χέρι μου απαλά το μπούτι της και από εκεί τον γοφό της, κι ύστερα έσκυψα και έσβησα το φως. Όταν το άναψα ξανά, το κακάο μου είχε από ώρα κρυώσει.

Μετά τη Μάντλεν, ήταν η Παμ, που δούλευε στις κουζίνες, και η δεσποινίς Κρουξ, η φυσιοθεραπεύτρια, και η Σίντι, που ασχολιόταν με τον κήπο, και δυο άλλες νοσοκόμες, κι ακόμη και η γεροντοκόρη αδελφή του διευθυντή. Έκανα σεξ στο δωμάτιό μου, και στα δωμάτιά τους, και στο πίσω κάθισμα των αυτοκινήτων, και στο Πάτνεϊ Χιθ, κι ακόμη, μια φορά, και στην τουαλέτα του κάτω πατώματος, και για τη συγκεκριμένη περίπτωση έγραψα στον τοίχο ένα ειδικό πεντάστιχο ποιηματάκι:

*Ελπίζω ο διευθυντής να φανεί επιεικής
σ' αυτή την τρομερή πράξη ανυπακοής,
γιατί εκεί που αποδεύουν οι πολλοί
η αφεντιά μου πάει να πηδηχτεί.
Ζήτω στην εξυπηρέτηση τη βρετανική!*

Απολάμβανα το σεξ που έκανα –όπως πάντα– και το ίδιο, ευ-

τυχώς, έκαναν και οι σύντροφοί μου. (Η γεροντοκόρη αδελφή του διευθυντή σίγουρα έδειχνε να περνάει υπέροχα, αν κρίνουμε από τις κραυγές της: «Αχ, Θεέ μου, πόσο πολύ κράτησε!») Κρατήθηκα μακριά από συναισθηματικές εξαρτήσεις ωστόσο. Εκτός από το άσκοπο της υπόθεσης, δεν είχα ούτε την επιθυμία ούτε την ικανότητα να παραχωρήσω οτιδήποτε άλλο πέρα από φευγαλέες τρυφερότητες σ' εκείνες με τις οποίες πλάγιαζα. Όταν το πράγμα αφορούσε συναισθήματα, ανέκαθεν είχα χώρο μόνο για την Έμιλι.

Και σ' αυτά, ως επί το πλείστον, συνοψίζεται η ζωή μου στο Νάνιμπρουκ. Περπάτημα, διάβασμα, τάβλι, τηλεόραση, πράσινα φασολάκια, χορός και σεξ. Λίγο πουριτανικά για τις συνήθειές μου, αλλά τότε ήμουν στα ογδόντα μου κι αποφάσισα να επανορθώσω σκοτώνοντας την κυρία Μπάνσοπ. Όχι πως κανένας πήρε χαμπάρι τι της έκανα φυσικά. Όλοι πίστεψαν πως προσπαθούσα να τη σώσω. Αυτό είναι το αστείο σ' έναν φόνο. Είναι τόσο ανοιχτός σε παρερμηνείες.

Ήμουν ήδη οχτώ χρόνια στο Νάνιμπρουκ όταν ενέσκηψε η κυρία Μπάνσοπ κι έπιασε το δωμάτιο πλάι στο δικό μου, στ' αριστερά όπως τα έβλεπες από τον διάδρομο.

Ο Άρτσι Μπογκόζιαν, με μια συγκεκριμένη προφητική ενόραση, είχε χαιρέκακα ονομάσει αυτό το δωμάτιο «Το Νεκροτομείο», γιατί σ' αυτό το δωμάτιο είχαν πεθάνει περισσότεροι απ' ό,τι σ' οποιοδήποτε άλλο δωμάτιο του σπιτιού, έξι κατά τη διάρκεια της εκεί παραμονής μου, οι δύο με δύο βδομάδες διαφορά ο ένας από τον άλλο. «Κι άλλος για το Νεκροτομείο!» ανήγγελλε ο Άρτσι κάθε φορά που ένας καινούργιος έμπαινε σ' αυτό το δωμάτιο. «Ετοιμάστε το υγρό ταρίχευσης!»

Τόσο υψηλό ήταν, πραγματικά, το ποσοστό θανάτων στους γείτονές μου της πλαϊνής πόρτας, τόσο συνηθισμένη και συχνή η αρρώστια τους, που είχα αρχίσει ν' αναρωτιέμαι αν απλώς και μόνον η εγγύτητά τους προς εμένα θα μπορούσε να τους σκοτώ-

σει χωρίς εγώ να κουνήσω καν το μικρό μου δαχτυλάκι. Ανέφερα αυτή τη σκέψη μου στον Άρτσι, ο οποίος από και κι ύστερα επέμενε να περνά όσο περισσότερο χρόνο μπορούσα στέλνοντας τις θανατηφόρες ακτίνες μου κατευθείαν στον διευθυντή του Νάνιμπρουκ. Ο τελευταίος ωστόσο παρέμενε αποφασιστικά και απογοητευτικά ζωντανός, και ο φίλος μου τελικά απέδωσε το όλο πράγμα στον μεγάλο μεταλλικό προβολέα που ήταν στερεωμένος κάτω από το παράθυρο του Νεκροτομείου.

«Τόσο πολύς ηλεκτρισμός», μου εξήγησε. «Ρυπαίνει τον αέρα. Χειρότερος και από ακτινοβολία».

Το Νεκροτομείο είχε μείνει άδειο για ένα μήνα σχεδόν πριν έρθει η κυρία Μπάνσοπ, αφού ο προηγούμενος ένοικός του είχε πεθάνει από έμφραγμα την ώρα που έκανε γιόγκα στο μπάνιο του. Καθόμουν στο κάτω πάτωμα, στην μπροστινή βεράντα, όταν κατέφτασε μ' ένα μικροσκοπικό κίτρινο αυτοκίνητο, που οδηγούσε, όπως ανακάλυψα αργότερα, ο γιος της, ο Σάιμον.

Η πρώτη ματιά που έριξα στην κυρία Μπάνσοπ μού δημιούργησε μια αίσθηση αντιπάθειας, η οποία, για μένα, υπήρξε ανεξήγητη. Ο γιος της άνοιξε την πόρτα του συνεπιβάτη και εκείνη ταλαντεύτηκε για λίγο στο κάθισμά της πριν βγει έξω, παρότι η φούστα της είχε σηκωθεί ως τη μέση της και αυτή άνοιγε εντελώς τα πόδια της προς το μέρος μου. Σήκωσα το κεφάλι μου και την έπιασα να με κοιτάζει καρφί στα ζαφειρένια μπλε μάτια μου. Μου κούνησε το χέρι, μου έκλεισε το μάτι και δεν έκανε καμιά προσπάθεια όλη αυτή την ώρα να κλείσει τα πόδια της ή να κατεβάσει τη φούστα της, και παρέμεινε έτσι στην ανοιχτή πόρτα του αυτοκινήτου περισσότερο χρόνο απ' ό,τι χρειαζόταν για να βγει από το αυτοκίνητο.

«Γιούχου!» τσίριξε, γνέφοντας χαρούμενα προς το μέρος μου.

«Κύριε και Θεέ μου», μουρμούρισα.

Αργότερα το ίδιο βράδυ, καθώς ήμουν ξαπλωμένος στο κρεβάτι μου, καπνίζοντας ένα τσιγάρο και σκαρώνοντας πεντάστι-

χα για την τουαλέτα στο κάτω πάτωμα σ' ένα σημειωματάριο, άκουσα ένα απαλό χτύπημα στην πόρτα μου.

Πιστεύοντας πως ίσως να ήταν ο Άρτσι που είχε έρθει για μια αργοπορημένη κουβεντούλα, ή ο Μπέρνι Ματάμπα με τα χρήματα από το τάβλι που μου χρωστούσε, ή ίσως μια νοσοκόμα με μια κούπα κακάο –και πονηρές ματιές!–, έσβησα το τσιγάρο μου, φόρεσα μια ρόμπα κι άνοιξα την πόρτα. Κι εκεί στο άνοιγμά της στεκόταν η κυρία Μπάνσοπ.

«Έκπληξη!» φώναξε δυνατά, κρατώντας δυο πλαστικά κύπελλα και ένα μπουκάλι με Harveys Bristol Cream, κατά παράξενο τρόπο το λιγότερο αγαπημένο μου λικέρ απ' όλα. «Ωρα να γνωριστούμε!»

«Απλώς γράφω κάτι», της είπα, ελπίζοντας πως θα καταλάβαινε το υπονοούμενο και θα με άφηνε στην ησυχία μου. Πού τέτοια τύχη.

«Γράφεις κάτι!» φώναξε ενθουσιασμένη. «Ήξερα πως ήσουν διανοούμενος μόλις σε είδα. Τα μάτια σου είναι γεμάτα σοφία. Υπήρξες καθηγητής;»

«Όχι», απάντησα. «Τίποτα τέτοιο».

«Α, καλά», κάγχασε θριαμβευτικά. «Μοιάζεις όμως. Μοιάζεις με διάνοια. Είμαι η καινούργια σου γειτόνισσα».

Φορούσε μια χοντρή μάλλινη ρόμπα και ψηλοτάκουνες ροζ παντόφλες. Τα χείλια της ήταν πασαλειμμένα μ' ένα λιπαρό στρώμα κατακόκκινου κραγιόν κάτω από το παχύ μαύρο μουστάκι της. Μύριζε κολόνια λεβάντα, με έναν μόλις ανεπαίσθητο τόνο φορμαλδεΐδης, και κουβαλούσε κάτω από το αριστερό της μπράτσο ένα ανησυχητικά μεγάλο άλμπουμ φωτογραφιών με κόκκινο δέσιμο.

«Σε είδα μέσα από το παράθυρο όταν ήρθα», είπε, ανασηκώνοντας τα ψεύτικα φρύδια της μ' έναν ιδιαίτερα υπαινικτικό τρόπο. «Με κοιτούσες καθώς έβγαινα από το αυτοκίνητο».

Αρνήθηκα πως έκανα κάτι τέτοιο και πάσχισα με ελιγμούς να

την οδηγήσω ως την πόρτα. Αλλά εκείνη δεν καταλάβαινε τίποτα, και, ανεπηρέαστη από τις διαμαρτυρίες μου, μπήκε με το έτσι θέλω στο δωμάτιο και μου γέμισε ένα τεράστιο κύπελλο με γλυκό σέρι.

«Στην υγεία μας», είπε και θρονιάστηκε στην άκρη του κρεβατιού. «Ας πάει και το παλιάμπελο».

Αναστέναξα, δέχτηκα το σέρι και μετακινήθηκα όσο πιο μακριά μπορούσα από αυτήν.

«Βολεύτηκες;» τη ρώτησα, έτσι για να πω κάτι.

«Α, σίγουρα», μου είπε. «Είμαι εξαιρετικά άνετα. Αν και θα προτιμούσα να είχα μείνει σπίτι μου. Αλλά εκείνος δε με ήθελε εκεί, βλέπεις. Με ήθελε έξω από αυτό για να μη βλέπω εκείνα τ' αγόρια, τους Έλληνες. Τους έχει αδυναμία, αυτός, ξέρεις».

«Αυτός;»

«Ο Σάιμον φυσικά. Ο γιος μου. Το εμφανίζει σαν να μου κάνει μεγάλη χάρη που με έφερε εδώ, αλλά αυτό γίνεται γιατί με θέλει μακριά από το σπίτι. Για να μη βλέπω τους Έλληνες. Τους ξαναέφερε από τότε που πέθανε ο Τεντ. Ο Τεντ δε θα άντεχε τους Έλληνες. Ο Τεντ δε θα άντεχε κανέναν ξένο στο σπίτι μας».

«Καταλαβαίνω».

«Τους παρακολούθω από την κλειδαρότρυπα. Φοβερό. Και του δώσαμε τόσο καλή μόρφωση. Αυτός κάποτε κέρδισε τον αγώνα με το αυγό στο σχολείο και εκείνον με το κουτάλι, ξέρεις».

Ήπие μονοκοπανιά το σέρι της και ξαναγέμισε το φλιτζάνι της.

«Πιες», μου είπε, δείχνοντας το δικό μου, ανέγγιχτο ακόμη ποτήρι. «Μη διστάζεις εξαιτίας μου. Είμαι η Έθελ, μια που το συζητάμε. Η Έθελ Μπάνσοπ, το γένος Μπούκοκ».

«Φίνιξ», είπα. «Ραφαήλ Φίνιξ».

Ξέσπασε σε γέλια.

«Φίνιξ! Φίνιξ! Τι είναι αυτό; Ένα πουλί ή κάτι παρόμοιο; Ένα πουλί που πιάνει φωτιά».

«Κατά κάποιον τρόπο».

«Ελπίζω να μην πιάσεις φωτιά όσο θα είμαι εγώ εδώ».

«Θα βάλω τα δυνατά μου να το αποφύγω», της απάντησα.

«Εβδομήντα τεσσάρων, κι έχω ακόμη όλα μου τα δόντια», μου ανακοίνωσε περήφανα. «Ο Σάιμον δε θα τα έχει στην ηλικία μου. Όχι με τον τρόπο που προσεγγίζει εκείνους τους Έλληνες».

Ήπια μονορούφι το δεύτερο σέρι της, ως τον πάτο του κύπελλου, και ρεύτηκε σχεδόν αθόρυβα.

«Φασαριόζικους σωλήνες έχεις», μου είπε, σκουπίζοντας το στόμα της και πασαλείβοντας το μάγουλό της με κραγιόν ως το αντί της. «Πρόσεξα πως είσαι πολύ όμορφος άντρας. Πολύ όμορφος και έξυπνος. Στοιχηματίζω πως είσαι το νούμερο ένα στις γυναίκες. Μυστικοί ερωτικοί δεσμοί τη νύχτα. Ιδρωμένα ψηλαφίσματα σε στενάχωρα ντουλάπια. Βλέπω πως έχεις ένα ντουλάπι εκεί πέρα».

«Ζω αρκετά ήρεμη ζωή», τη διαβεβαίωσα. «Πολύ ήρεμη».

«Παντρεμένος;»

«Όχι, ποτέ».

«Μόνος! Ελπίζω να μη σκοπεύεις να με βιάσεις».

«Τίποτα δε θα μπορούσε να είναι πιο μακριά από το μυαλό μου από αυτό», της είπα κατηγορηματικά.

«Α». Έδειξε μάλλον απογοητευμένη και έπεσε σε σιωπή, χτυπώντας ρυθμικά το πόδι της στο πάτωμα ενώ γέμιζε για τρίτη φορά το κύπελλό της.

«Δε σκέφτηκα ποτέ πως θα κατέληγε έτσι», μου είπε αναστενάζοντας έπειτα από λίγο. «Σ' ένα ίδρυμα. Ποτέ δεν το σκέφτεσαι, έτσι δεν είναι; Έχεις πάντα μεγάλες ελπίδες. Όνειρα. Αλλά τα όνειρα απλώς ξεθωριάζουν».

Ακουγόταν τόσο αποθαρρημένη καθώς μου το έλεγε αυτό, κι έδειχνε τόσο μαραμμένη και αξιολύπητη, που δεν μπόρεσα να μη νιώσω μια σουβλιά συμπάθειας για την παλιόγρια. Ήπια μια γουλιά από το σέρι προσπαθώντας να φανώ φιλικός και, πιέζοντας τον εαυτό μου να της στείλει ένα καθησυχαστικό χαμόγελο, της είπα πως το Νάνιμπρουκ δεν ήταν και τόσο κακό και

πως ήμουν σίγουρος πως όλα θα πήγαιναν μια χαρά. Ολοφάνερα υπερέβαλλα, γιατί, αντί να πάρει τα πάνω της, όπως ήλπιζα πως θα έκανε, αναπήδησε από το κρεβάτι που καθόταν με απίστευτη πλαστικότητα για την ηλικία της και με αγκάλιασε –μου έφτανε μόνον ως τη μέση– και πίεσε το κραγιοναρισμένο στόμα της κάτω γύρω από τον αφαλό μου.

«Σ' ευχαριστώ!» φώναξε. «Αχ, σ' ευχαριστώ. Ανησυχούσα τόσο πολύ. Αλλά τώρα έπαψα να ανησυχώ. Θα το ξεπεράσουμε μαζί».

Προσπάθησα να την απομακρύνω, αλλά δεν έπαιρνε χαμπάρι, ήταν γαντζωμένη από πάνω μου σαν κοάλα στον κορμό ενός δέντρου.

«Ναι, ναι», ψιθύρισε. «Θα το ξεπεράσουμε μαζί. Νομίζω πως θα πιω ένα ακόμα ποτήρι σέρι, και μετά θα δούμε τις φωτογραφίες. Είμαι μόλις πενήντα οχτώ χρόνων, ξέρεις».

Έμεινε τρεις ώρες, τελειώνοντας όλο το μπουκάλι της με το σέρι και καπνίζοντας δεκαοχτώ από τα τσιγάρα μου –«Ένα ακόμη, να σου κρατήσω παρέα!»– για να με καθοδηγήσει ύστερα με ανυπόφορη βραδύτητα στις ανοιγμένες σελίδες του τεράστιου κόκκινου δερματόδετου άλμπουμ της – «Εννιά θείες, ξέρεις, και όλες τους εκτός από μία παντρεύτηκαν εφημέριο!» Μόνον όταν το εκκρεμές της σκάλας χτύπησε μία έκλεισε απρόθυμα το τεράστιο άλμπουμ και κατευθύνθηκε τρεκλίζοντας προς την πόρτα.

«Με κράτησες αρκετή ώρα αργότερα από αυτήν που κοιμάμαι – θα πρέπει να το τελειώσουμε μια άλλη μέρα», φώναξε, ενώ τα κοντόχοντρα δάχτυλά της χάιδευαν τη ράχη του άλμπουμ. «Άτακτο αγόρι».

«Συγγνώμη», είπα ευγενικά, ανοίγοντας την πόρτα και οδηγώντας την έξω στον διάδρομο. «Μπορώ να σε διαβεβαιώσω ότι δεν πρόκειται να ξανασυμβεί».

«Δε με νοιάζει!» είπε συνεπαρμένη. «Είναι καλό να μιλάει κανείς. Στη» –κι εδώ έσκυψε προς το μέρος μου και μου άρπαξε

το χέρι– «συνεργασία μας. Καληνύχτα, αγαπητέ κύριε Φίνιξι!»
Μου έκλεισε με νόημα το μάτι και έφυγε τρεκλίζοντας.

Στη διάρκεια των εβδομάδων και των μηνών που ακολούθησαν, η Έθελ Μπάνσοπ, το γένος Μπούκοκ, έγινε ο εφιάλτης της ζωής μου. Δεν το είχα θεωρήσει πιθανό πως θα μπορούσε κάποιος να μου γίνει τόσο ενοχλητικός. Πως θα μπορούσε να κάνει τη ζωή μου τόσο χάλια. Αλλά εκείνη τα κατάφερε. Πραγματικά τα κατάφερε. Φρικτή γυναίκα.

Κάθε πρωί στις 8.00 π.μ. ανεξαίρετα, παραμόνευε στον διάδρομο σαν κακόβουλο πνεύμα, περιμένοντας να με συνοδεύσει κάτω στο πρωινό. Προσπάθησα να βγαίνω από το δωμάτιό μου όλο και πιο νωρίς με την ελπίδα πως θα την απέφευγα, αλλά ήταν πάντα εκεί. Μια φορά βγήκα αθόρυβα έξω στις 5.30 π.μ. και ήταν πάλι εκεί, γέροντας στην ξύλινη επένδυση του τοίχου σαν ρυτιδιασμένη κοκότητα.

«Κοιμάστε εδώ έξω, κυρία Μπάνσοπ;» τη ρώτησα θυμωμένα.

«Μου φάνηκε πως άκουσα έναν θόρυβο», μου εξήγησε αυτή.

«Γι' αυτό βγήκα να δω τι ήτανε».

«Λοιπόν, δεν υπάρχει τίποτα εδώ έξω, γι' αυτό μπορείτε να ξαναγυρίσετε στο κρεβάτι σας».

«Μα έχω ξυπνήσει για τα καλά τώρα. Ίσως να κατεβαίναμε μαζί κάτω».

«Δε θα κατέβω», της είπα ψέματα.

«Λοιπόν, πού πηγαίνετε;»

«Πουθενά. Γυρίζω στο δωμάτιό μου».

«Τότε γιατί βγήκατε έξω;»

«Βγήκα έξω, κυρία Μπάνσοπ, για να ξαναγυρίσω πάλι μέσα. Έτσι θα μπορούσα να σταθώ στον διάδρομο και να έχω την ανεκτίμητη ευχαρίστηση να διασχίσω πάλι το κατώφλι του δωματίου μου και να κλείσω με δύναμη την πόρτα πίσω μου». Πράγμα το οποίο έκανα την κατάλληλη στιγμή, με θόρυβο και γρυλίζοντας.

«Είπα κάτι που δεν έπρεπε;» ήρθε μια ανήσυχη φωνή από την άλλη μεριά της πόρτας.

«Όχι!» φώναξα. «Τίποτα». Ξαναγύρισα στο κρεβάτι μου και βυθίστηκα σ' έναν ανήσυχο ύπνο μέχρι που με ξύπνησε ακριβώς στις οχτώ ένα ελαφρό χτύπημα στην πόρτα και μια φωνή: «Πρωινό, κύριε Φίνιξ. Μαρμελάδα και κρουασάν, σαν εραστές στα Ηλύσια Πεδία!»

«Αρχίδια», μουρμούρισα.

Οι νύχτες ήταν το ίδιο άσχημες, γιατί, εκτός από το ότι δεν τολμούσα να βγω έξω τα πρωινά, το προηγούμενο βράδυ δεν τολμούσα να μπω μέσα. Θα βρισκόταν πάντα εκεί, περιμένοντας, χασομερώντας, διστάζοντας σαν φρικτή γρια-σφήκα, έτοιμη να μου χιμήξει με το άλμπουμ της με τις φωτογραφίες και ένα μπουκάλι από εκείνο το αηδιαστικό γλυκό σέρι.

«Λοιπόν, τι καλά που σας συνάντησα, κύριε Φίνιξ», έλεγε μόλις έφτανα στην κορυφή της σκάλας, παριστάνοντας την έκπληκτη και την αθώα, λες και καθόλου δε με περίμενε και η όλη υπόθεση ήταν απλώς κάποια εξωπραγματική σύμπτωση. «Ότι ξεσκόνιζα λιγάκι, αλλά τώρα που ήρθατε εσείς θα μπορούσαμε να πίνουμε μαζί ένα ποτήρι σέρι».

«Όχι, σας ευχαριστώ, κυρία Μπάνσοπ, είμαι πραγματικά πολύ κουρασμένος».

«Θα σας βοηθήσει να κοιμηθείτε. Είναι Harveys, ξέρετε. Καλύτερο από το Mogadon».

«Καλύτερα όχι», της έλεγα, πηγαίνοντας σιγά σιγά προς την πόρτα μου, με το κλειδί μου σε πρώτη ζήτηση. «Πολύ ευγενικό εκ μέρους σας, αλλά περπατούσα όλη μέρα και νιώθω πως πρέπει να κάνω ένα χαλαρωτικό μπάνιο. Γι' αυτό, αν δε σας πειράζει...» Και όλα αυτά ενώ έβαζα κρυφά το κλειδί μου στην κλειδαριά και άνοιγα την πόρτα έτοιμος να ορμήσω μέσα. Αλλά τα χείλια της παλιόγριας ήταν γρηγορότερα. Θεέ μου, πόσο γρήγορη ήταν. Είχα μπει ο μισός μέσα και απλώς ετοιμαζόμουν να

σπρώξω την πόρτα για να κλείσει, όταν εκείνο το γαμημένο άλμπουμ με τις φωτογραφίες στριμωχνόταν στο κενό ανάμεσα σαν τεράστιο στοπ για πόρτες.

«Στο Φρίντον, κάθε χρόνο», φώναζε. «Παραθαλάσσιο ξενοδοχείο. Δωμάτιο πέντε. Κάθε χρόνο. Εγώ, η μητέρα, ο πατέρας και η θεία Ντότι. Είμαι σίγουρη πως έχω κάπου εδώ τις φωτογραφίες».

Και αυτό ήταν. Παγιδευόμουν. Εγώ από τη μια μεριά της πόρτας, εκείνη από την άλλη, και το άλμπουμ με τις φωτογραφίες ανάμεσα. Παγιδευόμουν στο Φρίντον σαν μύγα σε ιστό αράχνης.

Άρχισα να πηγαίνω όλο και πιο αργά για ύπνο, όπως ακριβώς τα πρωινά σηκώνομουν από το κρεβάτι όλο και πιο νωρίς. Παρέμενα στη βιβλιοθήκη πολλή ώρα αφότου έσβηναν τα φώτα, τελικά πήγαινα στις μύτες των ποδιών μου στο κρεβάτι στην απόλυτη σιωπή της προχωρημένης νύχτας, κρατώντας ακόμα και την ανάσα μου, μετρώντας το κάθε μου βήμα, ελπίζοντας απελπισμένα πως εκείνη θα κοιμόταν, πως θα κατάφερνα να γλιστρήσω με ασφάλεια και απόλαυση κάτω από το πουπουλένιο μου πάπλωμα χωρίς καμιά αναφορά στο Φρίντον ή στη θεία Ντότι ή στον Σάιμον και τις νυχτερινές δραστηριότητές του με τους Έλληνες μποντιμπιλντεράδες. Αλλά και πάλι με προλάβαινε. Πεταγόταν από το δωμάτιό της φωνάζοντας: «Κύριε Φίνιξ, θα μπορούσα απλώς να σας ρωτήσω...» και με έμπλεκε σε μια βασανιστική κουβέντα που με άφηνε εξαντλημένο κι αναγούλιασμένο. Θα πρέπει να είχε τ' αυτιά αναθεματισμένης νυχτερίδας.

Κι ακόμα κι όταν επιτέλους την ξεφορτωνόμουν και κατάφερνα να τη σπρώξω πίσω στο δωμάτιό της, εκείνη συνέχιζε να με βασανίζει. Έσβηναν τα φώτα, κουλουριαζόμουν εξαντλημένος στο κρεβάτι μου κρατώντας σφιχτά τη Φωτογραφία, έπαιρνα βαθιά ανάσα κι άρχιζα να χαλαρώνω. Και τότε άρχιζαν οι θόρυβοι.

Όχι δυνατοί θόρυβοι. Όχι χτυπήματα ή μεταλλικοί ήχοι ή κραυγές. Όχι αυτό το είδος θορύβων που σε κάνουν να ρίξεις

ένα γράμμα στο κουτί παραπόνων. Όχι, ήταν σιωπηλοί θόρυβοι. Ύπουλοι θόρυβοι, σαν κι αυτούς που κάνουν τα τρωκτικά που περιφέρονται στο πατάρι. Γλιστρούσα μ' ευγνωμοσύνη στον ύπνο, όταν άκουγα έναν αχνό θόρυβο σαν κάποιος να έξιχνε κάτι από την άλλη μεριά του τοίχου. Άκουγα, σταματούσε, έκλεινα ξανά τα μάτια μου, και τότε χρατς χρατς χρατς. Σηκώνομαι με τα νεύρα μου τσατάλια κι ακουμπούσα το αυτί μου στον τοίχο. Σιωπή. Ένα λεπτό. Δυο λεπτά. Γυρνούσα πίσω στο κρεβάτι και τότε άρχιζε ξανά: χρατς χρατς χρατς. Και μερικές φορές γινόταν βογκητό, σαν κάποιος που βλέπει εφιάλη, ή ένα τρομακτικό γουρουνίσιο ροχαλητό ή μια ατέλειωτη σειρά από επαναλαμβανόμενους αναστεναγμούς ή, κάποιες φορές, μια εκκωφαντικά δυνατή κλανιά, μέχρι που δεν μπορούσα να το αντέξω άλλο, πεταγόμεν από το κρεβάτι μου και χτύπαγα αγριεμένος τον τοίχο: «Βούλωσ' το, αηδιαστική κωλόγρια! Βούλωσ' το, λέω!»

Το δίχτυ της παγίδας είχε ήδη στηθεί πριν από ένα διάλειμμα ευτυχισμένης σιωπής, κι ύστερα ένα απαλό χτύπημα στην πόρτα.

«Έχετε πρόβλημα, κύριε Φίνιξ; Χρειάζεστε ιατρική βοήθεια;»

Άρχισα να κοιμάμαι στο πάτωμα του δωματίου του Άρτσι Μπογκόζιαν ή σε μια καρέκλα στο θερμοκήπιο ή, όταν η νύχτα ήταν ζεστή, έξω στον κήπο, έχοντας για προσκεφάλι το γρασίδι. Έφτασα ακόμη στο σημείο να ρωτήσω τον διευθυντή αν μπορούσε να με μεταφέρει σε κάποιο άλλο σημείο του κτιρίου, αλλά, άμα δε σε θέλει, δεν υπάρχει σωτηρία, αυτή ήταν μια από τις σπάνιες περιόδους που όλοι οι ένοικοι του Νάνιμπρουκ έχαιραν άκρας υγείας και κανείς τους δεν έδειχνε κανένα σημάδι πως ετοιμαζόταν να τινάξει τα πέταλα και ν' αδειάσει το δωμάτιό του.

Για ένα διάστημα βρήκα παρηγοριά στο σεξ.

«Τουλάχιστον δεν μπορεί να με σταματήσει να κάνω έρωτα», χαχάνιζα μόνος μου ένα βράδυ, καθώς ανέβαινα στο πάνω πάτωμα ύστερα από μια συνεύρεση κάτω από το τρεμουλιαστό φεγγαρόφωτο πάνω στα γινωμένα πεσμένα μήλα στον οπωρώ-

να του Νάνιμπρουκ. «Τουλάχιστον υπάρχει ένα πράγμα που δεν μπορεί να το χαλάσει η σιχαμερή γρια-νυφίτσα».

Βιάστηκα ωστόσο να μιλήσω, γιατί δυο εβδομάδες αργότερα με ανακάλυψε να συνουσιάζομαι με τη νοσοκόμα Μπούτσερ στο πίσω κάθισμα του αυτοκινήτου της.

«Συγγνώμη!» φώναξε, χτυπώντας διστακτικά ένα γεμάτο υδρατιμούς πλαϊνό παράθυρο. «Αλλά παίρνει αμόλυβδη βενζίνη;»

Έπειτα από αυτό ανακάλυψα πως δεν μπορούσε να μου σηκωθεί χωρίς να υποφέρω από συνακόλουθες νοερές εικόνες της φορικής σταφιδιασμένης γειτόνισσάς μου, και τελικά έκανα τη χάρη στον εαυτό μου κι έπαψε να μου σηκώνεται εντελώς. Η ερωτική μου ζωή μαράθηκε όπως ένα λουλούδι στην έρημο.

Η μόνη μου απελευθέρωση, κατά τα φαινόμενα, προερχόταν από τις καθημερινές βόλτες μου. Είχε πρόβλημα με τη μέση της και, παρόλο που σε μερικές περιπτώσεις το προσπαθούσε, δεν μπορούσε να με προφτάσει. Καταβρόχθιζα τα κρουασάν μου με μαρμελάδα στο πρωινό και κατηφόριζα τον δρόμο με την παλιόγρια να με καταδιώκει κατά πόδας. «Κύριε Φίνιξ!» φώναζε λυπητερά. «Κύριε Φίνιξ! Έχω κάτι επείγον να κουβεντιάσω μαζί σας! Σας παρακαλώ, περιμένετε με μια στιγμή». Αλλά εγώ προσποιούμουν πως δεν την είχα ακούσει και ορμούσα έξω από την αυλόπορτα στην ελευθερία, καθώς εκείνη, κουτσαίνοντας, έμενε πολύ πίσω. «Σας παρακαλώ, κύριε Φίνιξ. Περπατάτε τόσο γρήγορα. Με πονάει η μέση μου!»

Πήδαγα στο λεωφορείο νούμερο 14 κι έφτανα στο κέντρο της πόλης κι εκεί αναμειγνύομαι με το πλήθος, απολαμβάνοντας την τεράστια, θορυβώδη ανωνυμία όλων αυτών. Απολάμβανα τη μη παρουσία της κυρίας Μπάνσοπ και του πανταχού παρόντος γαμημένου μπουκαλιού της με το σέρι της, το Harveys Bristol Cream.

Με τον καιρό, ωστόσο, ακόμη και αυτές οι εξορμήσεις μου αμαυρώθηκαν από τις σκέψεις της. Περπατούσα κάνοντας τον

γύρο του Βρετανικού Μουσείου όταν ξαφνικά μου έμπαινε η ιδέα πως σε κάποιο σημείο θα έπρεπε να γυρίσω πίσω. Να γυρίσω στο Νάνιμπρουκ, όπου εκείνη θα περίμενε –μέση, χείλια και όλα– σαν κάποια βρομερή αράχνη που περιπλανιόταν σε αναζήτηση λείας.

«Βρομερή γρια-Μπάνσοπ», βογκούσα καθώς σωριαζόμουν στο παγκάκι κάτω από τα Ελγίνεια Μάρμαρα, με το κεφάλι μου χωμένο στα χέρια μου. «Βλαμμένη. Βλαμμένη. Βλαμμένη».

Σταμάτησα να κάνω βαρκάδα στο Σέρπεντιν επειδή συνέχιζα να τη φαντάζομαι να παραφυλάει στα βάθη από κάτω σαν μοχθηρό καλαμάρι, μια σκέψη που σταθερά με έκανε να πετάω τα κουπιά και να κινδυνεύω ν' αναποδογυρίσω τη βάρκα σε κατάσταση πανικού. Σταμάτησα να πηγαίνω σε πορνό σινεμά με τον Άρτσι γιατί φοβόμουν, παράλογα χωρίς αμφιβολία, πως θα μπορούσε να εμφανιστεί ξαφνικά στην οθόνη. Άρχισα ακόμα να αποφεύγω το μέρος που ήταν το Λευκό Σπιτάκι, το παλιό μου σπίτι, όταν είδα μια γριά στο ύψος και στον σωματότυπο της κυρίας Μπάνσοπ, με το πρόσωπο κρυμμένο κάτω από ένα καρό κεφαλομάντιλο, να ταΐζει σκίουρους κοντά μου. Και μόνο η σκέψη της ήταν αρκετή για να σκοτεινιάσει και την πιο φωτεινή μέρα.

Και ωστόσο, παρ' όλα αυτά, ποτέ πραγματικά δεν έβαλα σκοπό να σκοτώσω το γέρικο κουνάβι. Τη μισούσα, την έτρεμα, περνούσα ένα μεγάλο μέρος του χρόνου μου με το να την καταριέμαι, εντούτοις ποτέ δε σχεδίασα να της βάλω φωτιά. Απλώς με κάποιο τρόπο συνέβη. Κανείς δεν ξαφνιάστηκε περισσότερο από εμένα όταν τυλίχτηκε στις φλόγες. Εκτός, φυσικά, από την ίδια την κυρία Μπάνσοπ. Αυτή ξαφνιάστηκε περισσότερο.

Η ημέρα που δολοφόνησα την κυρία Μπάνσοπ, το καλοκαίρι του 1985, δεν ήταν διαφορετική από οποιαδήποτε άλλη μέρα. Σηκώθηκα στις 6.30 π.μ., ύστερα από μια νύχτα αϋπνίας, και γλίτρησα κρυφά έξω στον διάδρομο, όπου, φυσικά, εκείνη περι-

πλανιόταν σαν απαίσιο, παραμορφωμένο φάντασμα. Τη βλαστήμησα από μέσα μου και, αντί να περιμένω για το πρωινό, ξεκίνησα αμέσως να προλάβω το λεωφορείο για την πόλη.

«Κύριε Φίνιξ!» φώναξε, καταδιώκοντάς με στα σκαλοπάτια. «Αγαπητέ κύριε Φίνιξ, θα μπορούσα να σας ζητήσω μια συμβουλή για ένα θέμα κάπως επείγον;»

«Όχι, δεν μπορείς», την έκοψα απότομα, πηδώντας δυο δυο τα σκαλοπάτια. «Άσε με ήσυχο».

«Ξέρω τι κόλπο παίζεις!» μου είπε συνεπαρμένη, παίρνοντάς με το κατόπι, κουτσαίνοντας από τα αρθριτικά της. «Μου παίζεις δύσκολα παιχνιδάκια, άτακτο αγόρι».

«Κυρία Μπάνσοπ», φώναξα από τη βάση της σκάλας, «ξεφορτώσου με».

Στο μεταξύ βιάστηκα να διασχίσω το χολ, τράβηξα τη βαριά κόκκινη εξώπορτα ν' ανοίξει και όρμησα έξω στον δρόμο.

«Θα επιστρέψεις!» φώναξε καθώς έφευγα. «Δεν μπορείς να κάνεις αλλιώς!»

Την υπόλοιπη μέρα την πέρασα καθισμένος σε άθλια κατάσταση σε ένα παγκάκι πλάι στον Τάμεση, έμεινα εκεί μέχρι το σούρουπο κι ύστερα ανηφόρισα ως τη Λέστερ Σκουέρ για να δω μια ταινία. Δεν τέλειωσε πριν από τις έντεκα κι ύστερα περιπλανήθηκα τριγύρω για μία ώρα ή περίπου τόσο, ανακατεμένος με νυχτερινούς διαβάτες, πριν τελικά πάρω ένα λεωφορείο για να γυρίσω πίσω στο Πάτνεϊ. Όταν έφτανα στο Νάνιμπρονκ, ήταν περίπου 1.00 π.μ.

Μπήκα μέσα, άρπαξα μερικά γεμιστά μπισκότα και ένα ποτήρι γάλα από την κουζίνα και ύστερα ανέβηκα αθόρυβα και κουρασμένα τα σκαλιά, με τις αισθήσεις μου σε εγρήγορση για την αναπόφευκτη έφοδο της κυρίας Μπάνσοπ. Έφτασα στη σκάλα του πρώτου πατώματος χωρίς να συμβεί κάτι ωστόσο, και ύστερα στη σκάλα του δεύτερου πατώματος, και ύστερα στο δωμάτιό μου, και πριν το καταλάβω ήμουν μέσα με κλειστή την πόρ-

τα και κανένα ίχνος από τη διαβόητη γειτόνισσά μου. Για πρώτη φορά σ' ένα χρόνο ήμουν στο δωμάτιό μου ασφαλής, χωρίς ούτε μια γουλιά από το σέρι της.

Ίσως να πήγε νωρίς για ύπνο, σκέφτηκα. Ή ίσως να έχει πεθάνει. Αχ, Θεέ μου, κάνε να έχει πεθάνει!

Έκρυσπα το Χάπι και τη Φωτογραφία στο ντουλάπι της γωνίας και κουλουριάστηκα στο κρεβάτι περιμένοντας ν' αρχίσουν οι νυχτερινοί θόρυβοι. Οι αναστεναγμοί, τα γδαρσίματα, τα ροχαλητά και οι κλανιές. Τίποτα. Ούτε μια τσιρίδα. Απόλυτη ησυχία. Απειλητική ησυχία.

«Κάτι τρέχει εδώ», μουρμούρισα. «Κάτι σχεδιάζει. Μπορώ να το νιώσω. Αποκρουστική παλιόγρια».

Έμεινα ξαπλωμένος για μία ώρα ή τόσο περίπου, καπνίζοντας ασταμάτητα, περιμένοντας νευρικά όποιο σχέδιο είχε στα σκαριά να βγάλει στο φως η κυρία Μπάνσοπ. Όταν, ύστερα από τριάντα λεπτά ωστόσο όλα παρέμεναν ακόμη σιωπηλά, σηκώθηκα, φόρεσα μια ρόμπα και άνοιξα την πόρτα του δωματίου μου.

Όλα ήταν ήσυχα, εκτός από το μακρινό βουητό από το ροχαλητό του γέρου κυρίου Χίμπερτ, τέσσερις πόρτες πιο κάτω.

«Γεια!» ψιθύρισα, προσπαθώντας να ξεχωρίσω κάτι στις σκιές.

Καμιά απάντηση.

«Είναι κανείς εκεί;»

Σιωπή.

Έσκυψα περισσότερο στον διάδρομο, που μύριζε μούχλα, και κοίταξα δεξιά κι αριστερά. Όλα ήταν ακίνητα.

Ίσως έχει πεθάνει, σκέφτηκα, τολμώντας με δυσκολία να πιστέψω πως κάτι τόσο συμπτωματικό θα μπορούσε να έχει συμβεί τόσο απροειδοποίητα. Ή μετακόμισε. Ίσως ο εφιάλτης τελείωσε!

Ενθαρρυσμένος, είπα αρκετά δυνατά: «Έθελ Μπάνσοπ, είστε εδώ;»

Και πάλι όμως δεν υπήρξε καμιά απάντηση ούτε κανείς άλλος

θόρυβος εκτός από το ροχαλητό του κυρίου Χίμπερτ· και τώρα, πεπεισμένος σε μεγάλο βαθμό πως κάτι της είχε συμβεί, βγήκα έξω στον διάδρομο και κατευθύνθηκα στο δωμάτιό της, η πόρτα του οποίου, όπως ανακάλυψα, προς μεγάλη μου έκπληξη, ήταν σχεδόν μισάνοιχτη. Πίεσα το κορμί μου στον τοίχο, με την καρδιά μου να σφυροκοπάει, και κρυφοκοίταξα από τη χαραμάδα.

Υπήρχε ένα κενό γύρω στα δεκαπέντε εκατοστά για να μπορέσω να κοιτάξω μέσα από αυτό, κι έτσι δεν μπόρεσα παρά ελάχιστα να δω. Το δωμάτιο φωτιζόταν από μια χλομή αντανάκλαση –της τηλεόρασης με τον ήχο της κατεβασμένο– και σ' αυτό το τρεμάμενο φως κατάφερα να δω την άκρη του κρεβατιού της και ένα ζευγάρι γούνινες μπότες που έκλειναν με φερμουάρ μπροστά ακουμπισμένες στον απέναντι τοίχο. Όλα παρέμεναν σιωπηλά.

Έμεινα εκεί που βρισκόμουν για μερικά λεπτά, και ύστερα, μην μπορώντας ούτε να ανασάνω, έσπρωξα την πόρτα ν' ανοίξει λίγο περισσότερο. Μπορούσα τώρα να δω την οθόνη της τηλεόρασης, στην οποία έπαιζε μια μαυρόασπρη ταινία, και ανοιγμένο στην πολυθρόνα δίπλα της, λες και κάποιος το είχε εγκαταλείψει βιαστικά, το τρομακτικό άλμπουμ με τις φωτογραφίες.

«Κυρία Μπάνσοπ;» ψιθύρισα. «Κυρία Μπάνσοπ;»

Ξανά καμιά απάντηση, έτσι έσπρωξα την πόρτα ορθάνοιχτη και μπήκα μέσα.

«Γεια σας γεια σας!» είπα, ανεβάζοντας ελαφρά τον τόνο της φωνής μου, πιο σίγουρος τώρα πως, δόξα τω Θεώ, την είχα ξεφορτωθεί τη γρια-γκιόσα.

Σιωπή.

Βίασα τα βήματά μου, περιμένοντας κατά κάποιον τρόπο – ίσως και ελπίζοντας πραγματικά– πως θα την έβρισκα σωριασμένη στην άλλη άκρη του κρεβατιού. Αλλά, εξαιτίας της προθυμίας μου να επιβεβαιώσω τον θάνατό της, στις σκοτεινές σκιές του δωματίου, σκόνταψα στο μπράτσο της πολυθρόνας και χτύπησα δυνατά τα καλάμια μου στη μυτερή άκρη του ανοιχτού

άλμπουμ. Ο ογκώδης τόμος ταλαντεύτηκε επικίνδυνα στη θέση του για δυο δευτερόλεπτα και ύστερα κατέρρευσε στο πάτωμα, η δερμάτινη ράχη του σκίστηκε από τις σελίδες του, σκορπίζοντας τις τσαλακωμένες στις άκρες τους μαυρόασπρες φωτογραφίες του σε όλο το πάτωμα.

Παρ' όλες τις ατέλειωτες ώρες που η κυρία Μπάνσοπ με είχε καταδιώξει μ' αυτό, δεν είχα δώσει ποτέ μεγάλη προσοχή στο περιεχόμενο του άλμπουμ. Ενώ εκείνη μιλούσε ατέλειωτα διηγούμενη διάφορες κοινοτοπίες για διακοπές κοντά στη θάλασσα και για τις αναρίθμητες θείες της, εγώ ήμουν αλλού. Μια αδιάκοπη ροή από φωτογραφίες περνούσε ανηλεώς κάτω από τη μύτη μου αλλά εγώ παρέμενα σταθερά επιλήσιμων ως προς τις ασήμαντες λεπτομέρειες του οικογενειακού της δέντρου. Τώρα, καθώς έσκυψα και βιαστικά άρχισα να τακτοποιώ τις φωτογραφίες πίσω στο διαλυμένο άλμπουμ, ένιωσα μια ξαφνική σουβλιά σαν να είχε σταματήσει απότομα η καρδιά μου από αυτό που μόλις είχα αναγνωρίσει.

Εκεί ήταν. Και με κοίταζε. Σ' αυτή τη συγκεκριμένη φωτογραφία στεκόταν πλάι στη στρουμπουλή, πεντάχρονη Έθελ, που χαμογελούσε σαν μανιακή στη φωτογραφική μηχανή, κρατώντας σφιχτά ένα δαντελένιο παρασόλι. Παρά το τρεμουλιαστό φως από την τηλεόραση και το ξεθώριασμα της παλιάς φωτογραφίας, το μυτερό της πιγούνι και το αποκρουστικό της πάχος δε μου άφηναν κανένα περιθώριο λάθους. Αργά γύρισα τη φωτογραφία από την άλλη μεριά. Γραμμένη με τα παιδικά ορνιθοσκαλίσματα της Έθελ στο πίσω μέρος ήταν η επιβεβαίωση αυτού που ήδη ήξερα: «Με τη θεία Ντότι, Φρίντον, Πάσχα 1907».

Μπορεί για την Έθελ να είχε υπάρξει μια πολυαγαπημένη θεία Ντότι, αλλά για μένα θα ήταν πάντα η μισητή δεσποινίς Ντόροθι Γουόσπλι.

«Το ήξερα πως δε θα με εγκαταλείπατε, κύριε Φίνιξ», είπε ξαφνικά μια φωνή, εξακοντίζοντάς με πίσω στο 1985. «Ήξερα πως θα επιστρέφατε».

Η Έθελ Μπάνσοπ ήταν, σ' αυτό το σημείο, πολύ ζωντανή. Στεκόταν ακριβώς στα αριστερά μου, μπροστά στο ανοιχτό παράθυρο, φορώντας ένα δαντελωτό νυχτικό που λαμπύριζε σαν ασήμι στο τρεμουλιαστό φως της τηλεόρασης. Μύριζε έντονα σέρι και λεβάντα και στεκόταν με την πλάτη της γυρισμένη σ' εμένα, κοιτάζοντας ψηλά τ' αστέρια.

«Δεν μπορούσατε να κάνετε αλλιώς», είπε σαγηνευτικά. «Μερικές επιθυμίες είναι ακαταμάχητες. Φοβερά ακαταμάχητες».

Δεν ξέρω κατά πόσον ήταν η φωτογραφία που το πυροδότησε ή ο υπαινιγμός για τις ακαταμάχητες επιθυμίες, αλλά ξαφνικά με κυρίευσε μια σαρωτική διάθεση για δράση. Χωρίς σχεδόν να έχω συναισθήση αυτού που πήγαινα να κάνω, προχώρησα τρεκλίζοντας μπροστά κι άρπαξα την κυρία Μπάνσοπ από τους μαρμαμένους αστραγάλους της και, σαν τον κηπουρό που αδειάζει το γεμάτο λίπασμα καροτσάκι του, την έσπρωξα ελαφρά έξω από το παράθυρο. Έτσι απλά. Χωρίς σκέψη. Χωρίς φασαρία. Χωρίς προσχεδιασμό. Απλώς μια κι έξω. Έριξα μια γρήγορη ματιά στα ξαρωμένα μπούτια της, λίγο πριν χαθεί. Δεν την άκουσα να χτυπάει πέφτοντας στο έδαφος, αλλά ήταν δέκα μέτρα πιο κάτω.

«Μια χαρά την ξεφορτώθηκα», ρουθούνισα. «Τώρα ίσως να καταφέρω να κοιμηθώ κι εγώ μια φορά σαν άνθρωπος».

Έμεινα ακίνητος για μια στιγμή, πίσω από το παράθυρο, ανασαίνοντας βαριά, μ' ανάμεικτα συναισθήματα χαράς, έκπληξης και κάποιο ίχνος ανησυχίας για τις πράξεις μου, και ύστερα έσκυψα από το παράθυρο για να έχω μια καλύτερη εικόνα του σωριασμένου της πτώματος. Μα, κάνοντάς το αυτό, είδα ένα εξαιρετικά εκπληκτικό θέαμα.

Γύρω στο ένα μέτρο πιο κάτω από το ύψος του παραθύρου, στερεωμένος από την έξω μεριά, υπήρχε ένας μεγάλος προβολέας. Στραμμένος πάνω στα παρτέρια των λουλουδιών από κάτω, άναβε μόλις έπεφτε το σκοτάδι για να φωτίζει τα τριαντάφυλλα και να αποθαρρύνει τους «ανεπιθύμητους» από το να περι-

πλανιόνται στα εδάφη του Νάνιμπρουκ. Ήταν, σύμφωνα με τον Άρτσι Μπογκόζιαν, η αιτία που τόσο πολλοί άνθρωποι πέθαιναν στο δωμάτιο από πάνω. «Τόσος πολύς ηλεκτρισμός», εξηγούσε. «Ρυπαίνει τον αέρα. Χειρότερος και από ακτινοβολία».

Εκείνη τη συγκεκριμένη νύχτα ωστόσο φάνηκε πως είχε σώσει μια ζωή μάλλον παρά την είχε πάρει, γιατί, κρεμασμένη ανάποδα από το σκουριασμένο πλαίσιο του καλύμματος της λάμπας, με το νυχτικό της σκαλωμένο σε μια από τις μυτερές γωνίες του, ήταν η κυρία Μπάνσοπ. Νυχτοπεταλούδες και άλλα έντομα της νύχτας πετούσαν γύρω από το πρόσωπό της και, σαν σε αλλόκοτη μίμηση της κίνησής τους, εκείνη πετάριζε τα χέρια της λες και προσπαθούσε να πετάξει.

«Με πέταξες από το παράθυρο, κύριε Φίνιξ!» τσίριξε. «Ξεκάθαρα σ' ένιωσα να με σπρώχνεις έξω από το παράθυρο».

Όρμησα μέσα στο δωμάτιο και κοίταξα άγρια γύρω μου. Σε μια γωνία ήταν ακουμπισμένο το ξύλινο μπαστούνι της με τη λαστιχένια βάση. Όρμησα προς το μέρος του, το άρπαξα και, επιστρέφοντας σαν αστραπή στο παράθυρο, προσπάθησα να σκουντήσω το αποκρουστικό τέρας από την κούρνια του. Σκούντημα, σκούντημα, σκούντημα.

«Αχ!» βόγκηξε. «Αχ!»

Για μια στιγμή πίστεψα πως την είχα πετύχει και άρχισε να γλιστράει, αλλά ύστερα, με εντυπωσιακή επιδεξιότητα, λες και ήταν ακροβάτισσα σε τσίρκο, κατάφερε να πιαστεί από το μπαστούνι και με τα δυο της χέρια και να τραβηχτεί προς τα πάνω, προς το μέρος μου.

«Πέθανε, βρομερό σκουλήκι!» τσίριξα, τραντάζοντας το μπαστούνι όσο πιο δυνατά μπορούσα. Αλλά δεν κατάφερα να το απελευθερώσω από τα χέρια της και, με μια τέτοια δύναμη που θεωρούσα απίθανη για την ηλικία της, ψάχνοντας στα τυφλά, κατάφερε, από τη σχεδόν ανάσκελη θέση που βρισκόταν, να καθίσει στην ουσία πάνω στον προβολέα με ανοιχτά τα πόδια. Το φως

του φώτιζε από κάτω το νυχτικό της και το έκανε να λάμπει σαν μαραμμένη κολοκύθα του Χάλογουιν. Μια περίεργη δυνατή μυρωδιά, σαν ξερά χόρτα που καίγονταν, επιτέθηκε στα ρουθούνια μου.

«Αχ, κύριε Φίνιξ!» φώναξε εκείνη σπαρακτικά μόλις κατάφερε ν' απλώσει τα χέρια της και να με αρπάξει και από τα δυο μου μπράτσα, φυλακίζοντάς τα σε μια μοχθηρή αρπάγη, «θα με δολοφονήσετε;»

«Αυτό ακριβώς θα κάνω!» της απάντησα. Αλλά, σκυμμένος ο μισός έξω από το περβάζι και μ' αυτήν γαντζωμένη απάνω μου σαν στρείδι, πολύ λίγα μπορούσα να κάνω. Αργά, όπως είχε κάνει και με το μπαστούνι, άρχισε να ανεβαίνει προς τα πάνω σαν μαϊμού μέχρι που με άρπαξε από τους ώμους και έφερε το πρόσωπό της στο ίδιο ύψος με το δικό μου, και τότε, έκπληκτος, την είδα να με κουτουλάει στη μύτη. Ίσιωσα το κορμί μου, ενώ την ίδια ώρα ακουγόταν ήχος από γυαλιά που έσπαγαν καθώς τα πόδια της κυρίας Μπάνσοπ είχαν κομματιάσει την μπροστινή πλευρά του προβολέα. Ταυτόχρονα ωστόσο πρόσεξα τολύπες πυκνού καπνού να ανεβαίνουν κυκλικά από το στρίφωμα του νυχτικού της, που ήταν απλωμένο πάνω στον προβολέα.

«Το ήξερα από την αρχή πως ήσουν σάπιος από γεννησιμιού σου!» τσίριξε.

Με κουτούλησε ξανά, πιο δυνατά από πριν, κι εγώ πισωπάτησα τρεκλίζοντας στο δωμάτιό της, τραβώντας την κι εκείνη μέσα μαζί μου, με τα πόδια της τυλιγμένα γύρω από τη μέση μου και τα μπράτσα της γύρω από τον λαιμό μου. Καπνός ξεχυνόταν τώρα από το κάτω μέρος του νυχτικού της και, καθώς χτυπούσα στον τοίχο, το νυχτικό της πήρε ξαφνικά φωτιά, γεμίζοντας το δωμάτιο με υποχθόνιες σκιές που χοροπηδούσαν. Η κυρία Μπάνσοπ άφησε να της ξεφύγει μια διαπεραστική κραυγή, την οποία ακολούθησε μια ανεπαίσθητα γλυκερή μυρωδιά σαν από κοτόπουλο που σιγοβράζει, και ύστερα το νυχτικό της λαμπάδιασε. Φσοςς! Σαν πυροτέχνημα. Οι φλόγες ξεπηδούσαν από παντού.

Προσπάθησα να την ξεκολλήσω από πάνω μου, αλλά δεν έλεγε να με αφήσει.

«Σαν εραστές στα Ηλύσια Πεδία!» φώναζε, σφίγγοντάς με με περισσότερη δύναμη από ποτέ, με τα χέρια της γραπωμένα γύρω από τον λαιμό μου και τα πόδια της γύρω από την πλάτη μου. Σφάδαζα και χτυπιόμουν, αλλά το άρπαγμά της δεν έλεγε να χαλαρώσει. Φλόγες πετάγονταν στο πρόσωπό μου, τα μαλλιά μου έπιασαν φωτιά, ύστερα η ρόμπα μου, άρχισα να φωνάζω με όλη μου τη δύναμη. Δεν υπήρχαν λόγια να περιγράψω την αγωνία μου. Στριφογύριζα στο δωμάτιο με την κυρία Μπάνσοπ ακόμη κολλημένη στο στήθος μου, έπεφτα πάνω στα έπιπλα, χτυπούσα επάνω στους τοίχους, καιγόμουν από τις φλόγες και πνιγόμουν από τα καυτά στρώματα καπνού, ώσπου σταδιακά κατέρρευσα και σωριάστηκα στο πάτωμα.

Σ' αυτή τη θέση βρεθήκαμε, κατά τα φαινόμενα. Από τη γηραιά κυρία Χίμπερτ, αυτή απ' όλους τους ανθρώπους, η οποία μας σκέπασε με ένα πουπουλένιο άπλωμα, σβήνοντας τη φωτιά. Η κυρία Μπάνσοπ ήταν ήδη πεθαμένη. Καρβουνιασμένη σαν παρψημένο καλαμπόκι. Εγώ ήμουν ζωντανός, αλλά ως εκεί. Συνήλθα για λίγο στο ασθενοφόρο, αλλά μετά ακολούθησε η λήθη.

Ενώ βρισκόμουν στο νοσοκομείο, δέχτηκα μια επίσκεψη από την Έμιλι.

Από εκείνη την ημέρα, πριν από εννιά χρόνια, όταν με είχε περιμαζέψει από τα σκουπίδια μου και με είχε αποθέσει στο κατώφλι του Νάνιμπρουκ, δεν είχα δει ίχνος της. Το κόστος παραμονής μου στο Νάνιμπρουκ πληρωνόταν –στις 6 κάθε μηνός, με ταχυδρομική επιταγή, χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις– και λάμβανα από κάπου ένα μικρό ποσό το οποίο, μαζί με τη σύνταξή μου και τα όχι σταθερά κέρδη μου από το τάβλι, μου επέτρεπε να ζω περισσότερο από άνετα. Από την ίδια την Έμιλι ωστόσο ούτε φωνή ούτε ακρόαση.

Και ύστερα, ξαφνικά, καθόταν εκεί, πλάι στο κρεβάτι μου, με ένα μπουκέτο νάρκισσους και ένα απίθανο μεγάλο τσαμπί από νοτιοαφρικάνικα σταφύλια χωρίς κουκούτσι, τα οποία δεν μπορούσα να φάω γιατί το πρόσωπό μου ήταν ολόκερο μπανταρισμένο. Η γνωστή Έμιλι.

«Γεια σου, Ραφαήλ», είπε ενώ καθόταν και έπαιρνε το μπανταρισμένο χέρι μου στο δικό της. «Πώς νιώθεις;»

«Μμμμ», μουρμούρισα μέσα από τις γάξεις μου. «Μμμμ».

«Προσπάθησε να μη μιλάς, Ραφαήλ. Ο γιατρός λέει πως δε σου κάνει καλό. Απλώς μείνε εδώ ξαπλωμένος και θα μιλάω μόνο εγώ».

«Μμμμ», μουρμούρισα, κοιτάζοντάς τη με λατρεία από το δεξί μου μάτι, που ήταν το μόνο σημείο του κορμιού μου που οι νοσοκόμοι μου είχαν θεωρήσει πως ήταν σε καλή κατάσταση και δε χρειαζόταν να το μπαντάρουν κι αυτό. «Μμμμ, μμμμ, μμμμ!»

Η αγαπημένη μου έδειχνε το ίδιο νεαρή και φρέσκια και ζωηρή όπως πάντα, τα μαλλιά της ξανθά και φωτεινά, τα μάτια της εκτυφλωτικά σμαραγδένια. Είχε ελάχιστα αλλάξει, πράγμα παράξενο, επειδή, σαν κι εμένα, θα ήταν τότε ήδη στα ογδόντα της. Το περίεργο, όπως όλα τα περίεργα πράγματα γύρω από την Έμιλι, είναι πως για κάποιο λόγο δε δείχνει ποτέ να γερνάει. Είχε ελάχιστα αλλάξει από τον καιρό που τη γνώριζα όταν ήμασταν και οι δυο μας νεαροί. Στα ογδόντα της έδειχνε ακριβώς η ίδια όπως ήταν και στα είκοσί της, που έμοιαζε ακριβώς το ίδιο όπως όταν ήταν παιδί. Τα γηρατειά –στην ουσία οποιοδήποτε ηλικιακό στάδιο– έδειχναν να την έχουν εντελώς προσπεράσει.

Δεν μπορώ να δώσω καμιά λογική εξήγηση γι' αυτό. Περισσότερες από μία φορές, πραγματικά, μου έχει περάσει από το μυαλό η ιδέα πως ίσως κι εκείνη να έχει μεγαλώσει και εγώ απλώς αρνιέμαι να το παραδεχτώ. Πως η νεότητά της είναι, πώς να το πω, άδολη στο μάτι εκείνου που τη βλέπει. Δε νομίζω ωστόσο πως έχει να κάνει με αυτό, αλλά ο τρόπος που ένας από τους

νεαρούς γιατρούς συνέχιζε να την κοιτάζει όταν μπήκε στο δωμάτιο να μου πάρει την πίεση –κάτι που έκανε οχτώ φορές στη διάρκεια της επίσκεψής της– φαινόταν να μου επιβεβαιώνει πως δεν είμαι ο μόνος άνθρωπος που αναγνωρίζει την ασυνήθιστη, κι ασυνήθιστη σε διάρκεια χρόνου, εξαιρετική ομορφιά της.

Όποια κι αν είναι η αλήθεια, ήμουν ξαπλωμένος εκεί τώρα, κοιτάζοντας το σαγηνευτικά χλομό δέρμα στο πρόσωπό της, με τα χείλια, όπως πάντα, ανασηκωμένα σε ευγενικό χαμόγελο, ενώ από μέσα μου προσευχόμουν στον Θεό οι επίδεσμοί μου να ήταν λιγάκι πιο χαλαροί ώστε να μπορούσα ν' ανακαθίσω στο κρεβάτι και να την αγκαλιάσω.

«Μμμμ, μμμμ!» μουρμούριζα, προσπαθώντας να της εκφράσω τον βαθμό της ευχαρίστησής μου που την έβλεπα και το πόσο πολύ μου είχε λείψει αυτά τα τελευταία εννιά χρόνια.

«Τώρα, Ραφαήλ, το ξέρεις πως δεν κάνει να μιλάς. Εντολές των γιατρών. Έτσι δεν είναι;» απευθύνθηκε στον νεαρό γιατρό που μόλις είχε ξαναμπεί με το πιεσόμετρο.

«Έτσι ακριβώς», είπε τραυλίζοντας εκείνος, τρομπάροντας το μπράτσο μου μέχρι που με πόνεσε. «Έτσι ακριβώς».

Έμεινε κοντά μου σχεδόν δυο ώρες, τρώγοντας τα μισά σταφύλια και φλυαρώντας παιδιάστικα για θέματα που δεν είχαν και τόσο μεγάλη σημασία. Όχι πως με ένοιαζε αυτό. Ήταν απλώς καλό και μόνο που ήμουν μαζί της έπειτα απ' όλα αυτά τα χρόνια. Η σχέση μου με την Έμιλι πάντα λειτουργούσε σε βαθύτερο επίπεδο απ' ό,τι μπορεί να εκφραστεί με λόγια. Οι λέξεις για μας είναι απλώς ιστιοφόρα που πλέουν μπρος πίσω σ' έναν ωκεανό απύθμενου βάθους.

Λάβετε υπόψη σας πως ήρθε και με μια πολύ ενδιαφέρουσα πληροφορία. Συγκεκριμένα, πως, πέρα από το ότι δε με θεωρούσαν ύποπτο για τον θάνατο της κυρίας Μπάνσοπ, είχα προφανώς ενδυσθεί το φωτοστέφανο του ήρωα γιατί είχα προσπαθήσει να τη σώσω. Η αστυνομία, απ' ό,τι φαίνεται, είχε φέρει σε πέ-

ρας μια εξαντλητική έρευνα γύρω από τη συγκεκριμένη υπόθεση και, καθώς η αστυνομία μπορεί πάντα να στηρίζεται σε κάτι τέτοιες υποθέσεις, είχε καταλήξει στην ολότελα λάθος κατεύθυνση. Η τελική έκθεση του ιατροδικαστή ανέφερε πως η ίδια είχε, για λόγους γνωστούς μόνο σ' αυτήν, σκαρφαλώσει έξω από το παράθυρο από δική της και μόνο θέληση και, ενώ είχε κουρνιαώσει στον προβολέα, έπιασε φωτιά το νυχτικό της. Απρόσμενος θάνατος. Άφησα να μου ξεφύγει ένας βαθύς αναστεναγμός ανακούφισης. Η Έμιλι μου έσφιξε το χέρι.

Τελικά, και τόσο σύντομα, σηκώθηκε να φύγει. Έτσι γίνεται πάντα μ' αυτή. Εμφανίζεται ξαφνικά από το πουθενά, σαν οπτασία, και, το ίδιο ξαφνικά, εξαφανίζεται και πάλι. Δεν μπορείς ποτέ να την κρατήσεις για πολύ.

«Υπάρχει ένα πράγμα», είπε, σκύβοντας από πάνω μου και χαϊδεύοντας το μπανταρισμένο μέτωπό μου. (Καταραμένοι επίδεσμοι!) «Δε νομίζω όμως πως σ' ενδιαφέρει, μιλάω για έναν παλιό πύργο πλάι στη θάλασσα. Ανήκει στην οικογένεια χρόνια τώρα. Είναι πολύ απομονωμένος. Δεν έχω πάει ποτέ η ίδια, αλλά, αν θέλεις να πας εκεί να αναρρώσεις, είσαι κάτι περισσότερο κι από ευπρόσδεκτος. Μείνε εκεί όσο χρόνο θέλεις. Έχω αφήσει όλες τις λεπτομέρειες στον διευθυντή του Νάνιμπρουκ. Γεια σου, αγαπημένε Ραφαήλ. Ήρωά μου!»

Ύστερα απ' αυτό με φίλησε πάνω από το μουμιοποιημένο μου μάγουλο και, με μια κίνηση του χεριού γι' αντίο, εξαφανίστηκε από το δωμάτιο.

«Μμμ, μμμ, μμμ!» γουργούρισα πίσω της.

Δεν ξανασυναντηθήκαμε για άλλα δεκαπέντε χρόνια.

Δεν έχουν μείνει πια πολλά να πω.

Παρέμεινα στο νοσοκομείο έξι μήνες. Όλοι περίμεναν πως θα είχα παραμορφωθεί τρομερά από τη φωτιά, αλλά, όταν μου έβγαλαν τις γάζες, προς μεγάλη ταραχή όλων τους, δε μου είχε μείνει ούτε μία ουλή.

«Εξωπραγματικό», μουρμούρισαν οι γιατροί μου. «Κόντρα σε όλους τους φυσικούς νόμους. Εξωπραγματικό».

Γύρισα στο Νάνιμπρουκ, όπου είχαν κρατήσει το δωμάτιό μου να με περιμένει, αλλά τα πράγματα δεν ήταν πια τα ίδια. Ένιωθα ανήσυχος. Ήθελα να πάω παρακάτω. Ακόμα και οι ιστορίες του Άρτσι Μπογκόζιαν είχαν χάσει τη σπιρτάδα τους.

Ήμουν εκεί ήδη μία εβδομάδα όταν θυμήθηκα τον πύργο της Έμιλι. Ρώτησα τον διευθυντή και αυτός μου έδωσε έναν μεγάλο κίτρινο φάκελο που περιείχε κλειδιά και λεπτομέρειες. Φαινόταν απλώς σαν εισιτήριο. Ξεκίνησα για κει δυο μέρες μετά.

Και αυτή ήταν η αρχή της ζωής που ετοιμάζομαι να τελειώσω. Βρήκα τον πύργο. Μου άρεσε. Μετακόμισα εκεί με τη Φωτογραφία, μια βαλίτσα γεμάτη ρούχα, μερικά απομεινάρια επίπλων και, φυσικά, το Χάπι. 0,1 γρ. στρυχνίνης, 0,1 γρ. αρσενικού, 0,03 γρ. υδροκυανικού οξέος... αλλά τα έχετε μάθει όλα αυτά ως τώρα.

Πίστευα πως θα λάβαινα μια κάρτα καλωσορίσματος από την Έμιλι, αλλά δεν ήρθε ποτέ καμιά. Όμως, ένα μήνα σχεδόν αφότου εγκαταστάθηκα στον πύργο, έλαβα ένα γράμμα από τον παλιό μου φίλο τον διευθυντή του Νάνιμπρουκ.

Αγαπητέ κύριε Φίνιξ,

Λαμβάνοντας υπόψη την εξωπραγματική και μεγάλη αυτοθυσία σας στην προσπάθειά σας να σώσετε τη ζωή της πολύκλαυστης Έθελ Μπάνσοπ, το γένος Μπούκοκ, αποφασίστηκε και ψηφίστηκε ομόφωνα από το προσωπικό και τους ενοίκους να μετονομάσουμε το καθιστικό μας σε «Δωμάτιο Ραφαήλ Φίνιξ».

Θα διοργανώσουμε μια μικρή τελετή εγκαινίων και θα είναι μεγάλη μας τιμή αν μπορέσετε να παρευρεθείτε. Θα παρευρίσκεται και ο δήμαρχος, όπως και ο γιος της κυρίας Μπάνσοπ, και, φυσικά, όλοι οι ένοικοι.

*Ελπίζω να είστε καλά και προσδοκώ να ακούσω νέα σας.
Ειλικρινά δικός σας,
Νόρμαν Στόπαρντ, διευθυντής*

Δεν αποδέχτηκα την πρόταση. Η αποδοχή της, υπό τις πραγματικές συνθήκες, θα ήταν εξαιρετικά κακόγουστη. Δωμάτιο Ραφαήλ Φίνιξ. Εξωφρενικό. Εντελώς εξωφρενικό!

Εμπιστεύομαι το Χάπι μου. Με τα χρόνια αναπτύξαμε μια ιδιαίτερη σχέση, και ξέρω με σιγουριά ότι δε θα μου έκανε

ποιέ κακό, όπως δε θα του έκανα κι εγώ. Φυσικά, δεν μπορώ να είμαι απολύτως βέβαιος μέχρι να το καταπιύ αλλιώς έχω την πεποίθηση, όσο μπορεί να την έχει κάποιος χωρίς αποδείξεις, ότι, όταν έρθει η κρίσιμη στιγμή, το Χάπι θα κάνει τη δουδειά του γρήγορα, νοικοκυρεμένα και αθόρυβα...

Με δένε Ραφαήλ Ιγνάτιο Φίνιζ και είμαι εκατό χρόνων – ή, για να ακριβολογήσω, θα γίνω σε δέκα μέρες, τις πρώτες ώρες της 1ης Ιανουαρίου του 2000, όταν θα αυτοκτονήσω.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psychogios.gr

ISBN 978-618-01-0977-1

9 786180 109771

ΚΩΔ. ΜΗΧΗΣΗΣ: 15341

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η